

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelke: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izšla vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo

DR. BENEŠ PRIPRAVLJA PROKLAMACIJO NA NAROD

Proglas prezidenta češkoslovaške republike bo baje objavljen že jutri
Kriza, ki je nastala zaradi ČSR, je dosegla svoj višek

Praga, 8. sept. h. Nocojšnji »A-Z«, ve-
derna izdaja »Češkega Slova«, ki ima zelo
dobre zveze z vladnimi krogi, poroča, da
je bila danes popoldne seja političnega od-
bora ministrov pod predsedstvom prezi-
denta republike. Na seji je bilo sklenjeno,
da bo vlada jutri objavila podrobno vse-
bino svojega načrta za novo ureditev drža-
ve, v soboto pa bo prezident republike dr.
Beneš izdal proklamacijo na narod, v ka-
teri bo orisal sedanji položaj in pojasnil
stališče češkoslovaške.

Sestanek bloka narodnih manjšin

Praga, 8. sept. h. Prezident republike
dr. Beneš je davi sprejel v daljši avdienci
lorda Runcimana.
Zastopniki bloka narodnih manjšin so
imeli danes popoldne v parlamentu sestanek,
ki mu je predsedoval poslanec sudetsko-
nemške stranke dr. Frank. Sudetsko-
nemško stranko so poleg njega zastopali
še poslanci dr. Peters, Sebekowski, Rich-
ter in Künzl, slovaško ljudsko stranko po-
slanec dr. Tiso in Hušek, združene na-
cijske stranke poslanci Szüllö, Janosz
in Esterházy, poljsko narodno stranko
pa poslanca dr. David in Benger. Na se-
stanku je bilo sklenjeno, da je za rešitev
narodnostnega problema v češkoslovaški
republik potreba preureditev države, ter
da se priznava načrt vlade za osnovo za
nadaljnja pogajanja.

Henleinovi skrivnostni sestanki in potovanja

Praga, 8. sept. h. Iz Nürnberga so pri-
spele vesti, da je Konrad Henlein obel-
ter da mora po nasvetu zdravnikov ostati
v postelji. V Pragi so razširjene o tej Hen-
leinovi bolezniki kaj čudne vesti, ki jih pa
ni mogoče kontrolirati. Trdi se namreč,
da je Henleinova bolezen samo markirana.
Kljub svoji bolezni je imel namreč Hen-
lein sestanke s Hitlerjem, nakar je skr-
vil odpotoval v Prago, da izroči delegaciji
sudetsko-nemške stranke, ki je pooblašče-
na za pogajanja z vlado, nova navodila.
Prav tako skrivaj se je Henlein zopet vr-
nil v Nürnberg.

Na drugi strani domnevajo, da gre za
nov maneuver, s katerim hočejo Nemci za-
veličiti pogajanja. Nemški tisk, ki mu sekun-
dira radio, nadaljuje poostreno kampanjo
proti Češkoslovaški ter naglašajo, da so
predlogi čsl. vlade nesprejemljivi. Ob-
nem so Nemci tekom današnjega dne
provocirali zopet celo vrsto novih inciden-
tov, da bi dali tako novega gradiva za
hujskanje proti Češkoslovaški.

Nemški tisk odklanja čsl. predloge

Berlin, 8. sept. h. Ves nemški tisk se bavi
s predlogi češkoslovaške vlade in jih odkla-
nja kot popolnoma nezadostne in nesprejemljive.
Na vse načine bagatelizira ta korak praške
vlade in sklicuje se na incident v Mora-
vski Ostravi dokazuje, da praška vlada ni
več gospodar položaja. Oficiozno »Deutscher
Dienst« piše, da je hotela praška vlada s
svojimi predlogi nasuti peska v oči inozem-
ski javnosti. Dogodki v Moravski Ostravi
pa dokazujejo, da s svojimi predlogi ne mi-
slijo resno, ker bi sicer čsl. vlada ne mogla do-
puščati, da Nemce pretepaajo z biči in jih
na vse mogoče načine izjavi.

Dogodke v Moravski Ostrovci Nemci namenoma izzvali

Praga, 8. sept. h. O incidentih, ki so se
zgodili v Moravski Ostravi in ki jih je
vodstvo sudetsko-nemške stranke vzelo
kot povod za prekinitev pogajanj z vlado,
so oblasti izvršile najstrožje preiskave.
Preiskava je nedvomno ugotovila, da so
ta incident Nemci namenoma izzvali in da
je policija postopala strogo po predpisih
in se nikomur ni zgodila nobena krivica.
Poslanci sudetsko-nemške stranke, ki so
zaradi teh dogodkov poslali protest pred-
sedniku vlade, so sami hujskani množico,
na napade policijo. Proti krivcem se to
postopalo po zakonu.

Sudetsko-nemška provokacija v Hulčinu

Praga, 8. sept. h. Danes je bilo objav-
ljeno naslednje uradno poročilo:
Dne 7. t. m. se je zbralo v Hulčinu zgo-
daj zjutraj pred poslopjem mestnega šol-
skega sveta okrog 300 žensk iz Opave. Po-
licijska direkcija je pozvala zastopnika
župana, naj vpliva pomirjevalno na raz-
burjene ženske. K zastopniku župana je
prišla tudi deputacija 10 mož, ki so zahte-
vali, naj se rešijo prošnje za vpis otrok v
mestne šole. Ženske so se nato razšle,
pozneje pa so se skušale stopiti strniti v
spreved in odkorakati na Trg republike.
Ker se ponovno pozivajo, naj se mirno
razidejo, niso pokorile, jih je začela po-
licija razganjati. Pri tem so ženske, katerim
so se pridružili tudi drugi demonstranti,
začele napadati policijo. Policija jih je
naposled razgnala. Stiri ženske so bile za-
radi nepokoravanja policijskim odredbam
aretirane in odvvedene na policijo, kjer so
jih zasilili. Med njimi je bila tudi neka
Marija Peterka, ki je skušala nekemu po-
licijskemu stražniku iztrgati gumijevko.
Po zaslišanju so vse izpustili. S policije je
odšla Peterkova v spremstvu nekega za-
upnika in tajništvo sudetsko-nemške stran-
ke, od tam pa k zdravniku. Da se nedvo-

umno ugotovi, ali je res poškodovana, je
bila ponovno privedena na policijo, kjer
jo je policijski zdravnik natančno preiskal.
Navajala je, da jo boli roka, za katero jo
je prijel policijski stražnik, ko jo je are-
tirali. Ker je bilo ugotovljeno, da si je po-
škodbe izmislila, je bila zaradi zavajanja
oblasti v zmoti in odpora proti ukrepom
oblasti izročena sodišču. Med aretiranci je
bil tudi neki 17letni dijak, za katerega se
je ugotovilo, da je nemški državljan. Tudi
ta je prijavljen sodišču, ker je pljuval na
policijske organe in hujskal množico k na-
silju.

Tihotapstvo vojnega orožja

London, 8. sept. o. Današnji listi opo-
zarjajo na incidente v Moravski Ostravi
in hudo obsojajo postopanje sudetskih
Nemcev, ki so pričeli, kakor so ti inciden-
ti pokazali, vtihtati prijeti iz Nemčije ve-
like množine orožja. Na eni sami obsejni
postaji so carinski in policijski organi
včeraj zaplenili 1.300 pušk. V Freiwaldu
je bilo zaplenjenih 200 samokosov, ki so
bili poskriti v parafinu.

„Tems“ o položaju

Paris, 8. sept. h. Nocojšnji »Tems« se
bavi z zapletitvijo v češkoslovaški krizi,
ki prinaša po mnenju lista vsako uro nova
presenečenja. List naglašajo, da so koncesije
praške vlade tako dalekosežne, da ni mo-
gote verjeti, da bi odgovorni voditelji su-
detskih Nemcev odklonili te predloge kot
osnovo za nadaljnja pogajanja. Izkazalo
pa se je, da so, sklicujoč se na neznan
incident v Moravski Ostravi, prekinili vsak
razgovor o teh predlogih. Možno je, da ta
taktika nima drugega namena kakor da
pridobne na času, čeprav le nekaj ur ali
nekaj dni, ni pa izključeno, da pomeni to
pričetek akutne krize s ciljem, da se iz-
zovejo nepredvideni dogodki in tak razvoj,
sprito katerega diplomatska sredstva ne
bi več zadostovala. Možno je tudi, da bo
Henlein odgovoril na predloge praške vla-
de šele po Hitlerjevem govoru v Nürnber-
gu. Včerajšnji incident v Moravski Ostravi
gotovo ni bil zadnji in je njihov namen
prozoren. Sebe potem, ko bo spregovoril
Hitler, se bo natanko vedelo, ali je še kako
upanje na sporazum ali pa bodo šli do-
godki svojo pot.

„Niti milimeter dalje!“...

Hodžev namestnik Bechyne o poslednjih sklepih praške
vlade

Praga, 8. septembra. b. Hodžev namest-
nik, prometni minister Bechyne, je dal
praškemu poročevalcu »Lidovih Novin«
naslednje izjave: V izvršnem odboru so-
cialno-demokratske stranke sem dejal,
da pomenijo sedanji predlogi naše vlade su-
detsko-nemški stranki skrajno mejo koncesij.
To izjavo sem podal popolnoma resno.
Vlada zares ne more v svojih koncesijah
niti milimeter dalje. Odlučila se je za svoj
poslednji predlog šele na pritisk naših zu-
nanjih prijateljev. Vlada je mnenja, da bo
sedaj, ko so njene koncesije dosegle skraj-
no mejo popuščanja, popustil tudi pritisk
prijateljev. Zdi se nam namreč nemogoče,
da bi nas nagovarjali še na kakšno nove
koncesije. Nikakor tudi ne prikrivamo, da
je v sami vladi pritisk zbudil nemalo vzne-
mirjenja. Ako smo se temu pritisku spet
udali, je v tem zopet dokaz več za našo
dobro voljo, s katero se že od vsega po-
četka pogajamo.

Da bi ne bilo nesporazuma, izjavljam,
da sem z vsem uvaževanjem za mir in
spravo z Nemci. Poznam politično zrelost
češkoslovaškega naroda in vem, da ne od-
klanja sporazuma. Zato sem prepričan,
da bo odobril poslednje postopanje svoje
vlade. Prav tako sem prepričan, da je na
osnovi novih predlogov, ki jih je pravkar
vlada pripravila, odprta pot za sporazum

in sodelovanje z nemškim prebivalstvom
in njegovimi političnimi predstavniki.

Ako sudetski zastopniki sprejmejo naše
predloge — in odkrito povedano, ne mogel
bi razumeti njihovega odklonilnega stali-
šča — bo gotovo zamenjan narodnostni
mir, ki si ga vsi tako želimo. To pa bo
ugodno vplivalo tudi na medsebojno raz-
položenje in psihološko pripravljenost za
sodelovanje, brez katere si sprave ne mo-
remo misliti. Pričakujemo in želimo, da bi
bilo čimprej konec strankarskega terorja
in bojkota, podtalne protidržavne in pro-
tiviladne agitacije ter sploh vsega protiza-
konitega delovanja. Samo v takem ozračju
bi bilo namreč mogoče uresničiti to po-
polno, pravično in trajno enakopravnost
vseh narodnosti v tej državi.

Kar se mene osebno tiče, sem pod temi
pogoji vselej pripravljen sodelovati pri
delu za doseganje takega ozračja. Dobro po-
znam predloge, ki jih je vlada izdelala.
Kakor sem prepričan, da nudijo največjo
možnost za zadovoljitev naših nemških so-
državljanov in da v polni meri jamčijo
njihove pravice, prav tako ne dvomim, da
bi sporazum, ako ostanejo vsi pogoji naše
varnosti nespremenjeni, češkoslovaškemu
narodu samo koristil in bi njegovo varnost
še povečal.

Pred važnimi političnimi razgovori v Ženevi

Ženeva, 8. septembra. b. Jutri se začne
zasedanje sveta DN, v ponedeljek pa bo
prva seja skupščine DN. Imena delegatov
posameznih držav bodo spričo sedanjega
napetega mednarodnega položaja sporoče-
na generalnemu tajniku DN Brzojavno. Ge-
neralni tajnik je že nekaj dni v stalnem te-
lefonskem stiku z Londonom in Parizom.

V tukajšnjih krogih računajo v zvezi z
letošnjim zasedanjem DN z zelo važnimi
političnimi in diplomatskimi razgovori zu-
nanjih ministrov večine evropskih držav.
Veliko pozornost zbujajo zlasti izredno ame-
riško zanimanje za ženevske razprave. Do-
znava se namreč, da bodo Zedinjene drža-
ve to pot v Ženevi zastopane s posebnimi
opazovalci, ki bodo v stalnih stikih z Wa-
shingtonom. Izmed pomembnejših diplo-
matskih razgovorov, ki se pričakujejo, se
za kulisami pripravljajo zlasti razgovori
med angleškimi in poljskimi delegati. Prav
zaradi teh je poljski zunanji minister Beck
v nasprotju z nekaterimi dosedanjimi vest-
mi sklenil, da se ženevskega zasedanja ose-
bno udeleži, kar je tem bolj znatno, ker
je znano, da je Poljska v zadnjem času bi-
la v ostri opoziciji proti Ženevi.

Francosko delegacijo bo vodil zunanji
minister Bonnet, angleško pa lord Halifax.
Le, v primeru izrednih dogodkov, ki bi za-
htevali prisotnost obeh v Londonu, odnosno
v Parizu, ju bodo zamenjali ostali delega-
ti. Posebno močna bo to pot ruska delega-
cija. Razen zunanjega ministra Litvinova,
ki je že v Parizu, jo bodo namreč tvorili
še ruski poslaniki v Londonu, Parizu in
Berlinu.

Ze snovi se je izvedelo, da pride v Žene-
vo tudi rumunski zunanji minister Comen-
en, ki je danes prispel s svojim spre-
stvom. V zvezi z njegovim prihodom so se
v tukajšnjih krogih spraševali, kdo bo le-
tos zastopal Malo antanto na ženevskih za-
sedanjih. Do letos je, kakor znano, imela
to nalogo Rumunija, na blejski konfe-
renci Male antante pa je to funkcijo pre-
vezela Jugoslavija, ki jo bo v Ženevi zastop-
pal njen stalni delegat pri DN Subotić. Ta-
ko se vsaj glase tukajšnje informacije,
vendar se mnogo razpravlja o tem, ali bo
Jugoslavija zastopana tudi po zunanjem
ministru, kakor to v nekaterih krogih pri-
kažejo glede na važnost funkcije, ki le-
tos pripada naši državi v Ženevi.

Važni posveti v Londonu

Zunanji minister Halifax odgodil svoj odhod v Ženevo
na zasedanje sveta Društva narodov

London, 8. sept. h. Veliko pozornost v
vseh političnih krogih je izzvala današnja
seja takozvanega ožjega kabineta, ki se
je sestel popoldne k posvetovanju pri mi-
nistreskem predsedniku Chamberlainu v
Downing Streetu. Posvetovanju so pris-
stvovali ministrski predsednik Chamber-
lain, zunanji minister lord Halifax, fi-
nančni minister Simon, stalni državni po-
tajnik zunanjega ministrstva Aleksander
Cadogan, diplomatski svetovalec angleške
vlade Vansittart, minister za kolonije Mal-
colm Macdonald, minister za državno
obrambo sir Inskip, minister za vojno le-
talstvo Kingsley Wood in vojni minister
Hore Belisha. Kakor znano, je dobil mi-
nistriški predsednik Chamberlain od pa-
rlamentu pooblastilo, da more med poči-
nicami izdati v sporazumu z onimi mi-
nistri, ki so navzoči v Londonu vse potreb-
ne ukrepe v zvezi s politiko Anglije. V
poučenih krogih zatrjujejo, da je šlo za
izredno važna posvetovanja. Po tej seji
je imel Chamberlain ponovno konferenco
z zunanjim ministrom lordom Halifaxom,
državnim podtajnikom zunanjega minist-
stva Cadoganom in diplomatskim svetov-
valcem vlade Vansittartom. Zunanji mi-
nister lord Halifax je nato sprejel ruskega
poslanca Majskega in odpravnik poslov
poljskega poslanstva, s katerim je prav
tako razpravljal o položaju v Srednji Ev-
ropi.

Posebno pozornost javnosti, je zbudilo
dejstvo, da je ministrski predsednik Cham-

berlain konferiral tudi s predstavnik
opozicije. Zatrjuje se, da je razpravljaj
njimi o izrednem sklicanju spodnje zbor-
nice. V imenu opozicije je postavil to za-
htevo major Attlee, opozarjajoč, da je gle-
de na napetost mednarodnega položaja
neobhodno potrebno, da čuje vlada tudi
mnenje spodnje zbornice. V vladnih kro-
gih zelo resno presoja položaj. To do-
kazuje tudi komunik, ki je bil izdan ro-
koj in ki naglašajo, da je zunanji minister
lord Halifax odložil svoj odhod v Ženevo
na zasedanje sveta Društva narodov, ker
je glede na mednarodni položaj neobho-
dno potrebno, da ostane v stalnih in naj-
tesnejših stikih z ministrskim predse-
dnikom in ostalimi člani vlade.

London v stalnih stikih s Parizom

Pariz, 8. sept. h. V Parizu zelo pozorno
zasedujejo diplomatske razgovore v Lon-
donu, o katerih londonski poslanik Corbin
sproti obvešča francosko vlado. Predča-
nemu povratku ministrskega predsednika
Chamberlaina s škotske v London pripis-
ujejo izreden pomen. Z zadovoljstvom
beležijo pariški tisk, da je angleška vlada
tako odločno desavuirala »Timesov«
članek, ki je vzbudil v Berlinu docela po-
grešne nade. V ostalem podarjajo listi,
da sta francoska in angleška vlada v
stalnih stikih ter da je njuna politika v
pogledu češkoslovaške populnoma sklad-
na.

Maginotova linija nabito polna vojaštva

Francoska vlada pripravlja načrt za mobilizacijo vseh
obrambnih sil

Pariz, 8. sept. o. Po vesteh iz zanesljivih
virov je vojno ministrstvo pripravilo po-
polnoma nov načrt za mobilizacijo vseh
francoskih obrambnih sil. Načrt se bo iz-
vedel po demartmajih. Za vsak izmed 93
francoskih departmajev je bil izdelan po-
saben podoben načrt za mobilizacijo vseh
vojnih obveznikov. Mobilizacija se v da-
nem primeru ne bo izvršila samo v Fran-
ciji, nego tudi v vseh francoskih sred-
ozemskih kolonijah.

Koncentracija vojnih sil na Maginotovi
liniji je med tem že končana. Dobro po-
učeni krogi zatrjujejo, da se je zbralo v
utrdah in vojašnicah na severovzhodni
francoski meji mnogo več vojaštva, kakor
pa so te dni trajevali francoski listi. Iz
vse Francije prihajajo dan za dnem vedno
novi vlaki, nabito polni vojaštva, ki ga ta-
ko odposljujejo v garnizije in utrdbe na
meji. Vojašnice v Strasbourgu, Nancyju in
Metzu so nabito polne vojaštva. Po mne-
nju vojaških opazovalcev razpolaga sedaj
Francija z 1.2 milijona vojakov.

Ogromno pozornost so izzvali tudi naj-
novejši ukrepi vojnega ministrstva, ki je
izvršilo nekaj važnih sprememb na vodil-
nih mestih francoske vojske in v vrhov-
nem vojaškem svetu. Za najznačilnejše
smatrajo imenovanje generala Requina,
dosedanjega poveljnika 20. vojaškega
okrožja v Nancyju, za člana vrhovnega vo-
jaškega sveta.

Odkar je vlada izdala dekret o vpoklicu
rezervistov v vojaško službo, je ves tisk
prenehel poročati o vojaških ukrepih in
v listih tudi ni več nikakih komentarjev o
njih. Včeraj so bili vpoklicani rezervisti,
a o tem v listih ni niti besede.

Agencija »Le Colonies« poroča, da so bili
tudi v Tunisu rezervisti vpoklicani v voja-
ško službo. V noči od nedelje na ponedel-
jek je prispel v Tunis po morju velik
transport vojaštva in vojnih potrebščin.
Vojaštvo je bilo takoj odposlano v notra-
njost dežele.

Pariz, 8. sept. h. V zvezi s sinočnim po-
svetovanjem ministrskega predsednika in
zunanjega ministra s člani vrhovnega voj-
nega sveta so se danes širile v Parizu
razne alarmantne vesti. Med drugim se je
zatrjevalo, da se pripravljajo splošna mobi-
lizacija, da se bo že danes sestel takozvani
veliki ministrski svet in da bo sklican pa-
rlament k izrednemu zasedanju. Sprito teh
vesti je bil popoldne izdan komunik, ki
naglašajo, da za enkrat vlada ne misli iz-
dati nobenih novih vojaških ukrepov.
Prav tako se demantirajo vesti o sklicanju
velikega ministrskega sveta. Kar se tiče
položaja v Srednji Evropi, prevladuje v
Parizu mnenje, da je nastopila navidezna
stacionarnost, da pa mora v bližnjih dneh
priti do važnih odločitev. Vlada ponovno
svari pred širjenjem tendencioznih vesti
in poziva francosko javnost, naj okraji
mirno kri in hladno presoja položaj.

Vojaške priprave v Rusiji

London, 8. sept. o. Današnji listi objav-
ljajo daljša poročila iz Moskve o pripra-
vah Rusije za primer oboroženega konflik-
ta v Evropi. Pred dnevi, pravijo »Times«,
je predsednik Sovjetske unije Kalinin izja-
vil češkoslovaški delegaciji, da bo Rusi-
ja v vsakem primeru izpolnila svoje pogod-
bene obveznosti.

Ruski tisk mnogo razpravlja o položa-
ju v Srednji Evropi in prav tako naglašajo,
da bo Rusija z vsemi svojimi silami pri-
skočila na pomoč zavezniški Češkoslova-
ški. Predvsem se lahko Češkoslovaški zanaša-
jo na ruske letalske sile, ki bodo interve-
nirale že prvega dne. A tudi ostale forma-
cije ruske vojske bodo po kakršnikoli poti
prihitele Češkoslovaški na pomoč.

O odločni volji ruske vlade, da izpolni
svoje obveznosti, priča najbolj reorganizir-
anja kijevskega in beloruskega vojnega
okrožja, kjer se koncentrirajo ogromne
voje sile. Obe okrožji sta se spremenili
v ogromni vojaški bazi. Tudi ruski mane-
vri na zapadni meji so v polnem teku. Zna-
čilno je, da o njih doslej ni bilo izdano
nikako uradno poročilo, čeprav sodeluje
pri njih na stotine vojakov.

Moskva, 8. sept. o. V Kremlju je v po-
nedeljek zasedal vrhovni vojaški svet.
Razpravljali so o položaju v Srednji Ev-
ropi in na Daljnem vzhodu. Seji je pris-
stvoval tudi maršal Blücher.
O sklepih je bilo mogoče zvedeti le to,
da se je sklenila reorganizacija ruskih
vojnih sil. Ves železniški park je sedaj
rezerviran za vojsko. Premestajo se cele
zaloge vojnih potrebščin in sirovine, cele
divizije vojaštva. Z ameriško naglico
grade utrdbe, skladišča, letališča, hangar-
je in druge naprave. Zaradi pospešene
novega razporeda ruskih vojskih sil so bili
odpovedani veliki jesenski manevri ruske
vojske. Polki in druge enice so že pre-
jeli nova navodila ter odhajajo v svoje
nove garnizije v bližini mej. Skladišča
vojnih potrebščin se grade v razdalji 100
km od meje. V drugem pasu, ki je od-
daljen 200 km od meje, grade z vsa na-
glico benzinске rezervoarje, podzemске
hangarje in letališča, letalska skladišča in
delavnice.

Tudi Belgija utrjuje svojo mejo

Pariz, 8. septembra. b. »Jour« poroča
iz Bruslja, da je tudi belgijska vlada iz-
vedla na svoji vzhodni meji obsežne var-
nostne ukrepe. Vse obsežne utrdbe so
močno zasedene. Motorizirana vozila, ba-
terije in municija so že na mestih, kjer
je to potrebno. Mostovi in predori so spo-
minirani, organizirana pa je tudi že tan-
kovska obramba. Vse te priprave je bel-
gijska vlada izvedla v popolnem sporazu-
mu z generalnim štabom. Trdnjavske pas-
sega globoko v notranjost države.

Kraljevski obiski v Londonu

London, 8. sept. h. Bolgarski kralj Boris,
ki se mudi že od ponedeljka v Londonu,
je imel važna posvetovanja z angleškimi
državniki ter z zastopniki angleških, go-
spodarskih in finančnih krogov. Po vzglo-
du Rumunije in Turčije je Bolgarija pri-
pravljena sprejeti finančno in gospodarsko
pomoč, ki jo nudi Anglija balkanskim in
drugim podunavskim državam. Ze prihod-
nje dni bo prispela v London posebna bol-
garska delegacija strokovnjakov, ki bo na-
daljevala pogajanja za sklenitev dogovora,
ki ga je v diplomatskem pogledu pripra-
vil kralj Boris.
Meseca novembra pride z enakim ciljem
v London tudi rumunski kralj Karol, ki ga
bodo spremljali zunanji, vojni, finančni in
trgovinski ministri. Bivši ministrski pre-
sednik dr. Tatarescu bo prispel že oktobra
v London. Da pripravi vse potrebno za ta
obisk. Prav tako pričakujejo v Londonu v
kratkem tudi obisk grškega kralja Jurija.

Veliki fašistični svet

Rim, 8. septembra. A.A. Veliki fašistični
svet se sestane 1. oktobra ob 14. v Be-
neški palači. Na dnevnem redu bodo tele
točke: plemeniti problem, politični polo-
žaj in korporativna skupščina.

Bitka ob Ebru

General Franco hoče za vsako ceno streti odpor republikancev ob Ebru

Barcelona, 8. sept. AA. Vojno ministrstvo je izdalo poročilo, ki pravi, da je sovranski z nevarnostjo silo napadel republikanske postojanke na Sierr de Cabalese na vzhodnem bojišču. Stirje sovranski napadi so bili odbiti. Na bojišču sta obležala dva bataljona vojakov. Na fronti pri Ebru se je sovranski posrečilo zavzeti dve višinski točki severno od Corbere. Na vzhodnem bojišču je sovranski zavzel položaj Juan Gordo. Na ekstremadurski fronti sta bili sestreljeni dve nacionalistični letali.

Posebni Havasov dopisnik poroča: Nova bitka pri Ebru prekaša po svoji silitosti vse dosedanje, kar jih je bilo od dneva, ko so republikanske čete prekorale to reko. Francove čete pritiskajo na dve postojanki: severno od Corbere na gorski venec Partida de Fanhuanes, kjer so se republikanske čete močno utrdile, ter na postojanke vzdolž poti Gandesa—Mora de Ebro. Ogorčeni boji divjajo v gorovju Partida de Fanhuanes, kjer sta bila dva nacionalistična napada odbita. Tretji napad je zlomil odpor republikanskih čet. Republikanska vojska je izvršila protinapad ter deloma zopet zavzela svoje prejšnje postojanke.

London, 8. sept. o. Po poročilih po-ročilih iz Španije se je notranji položaj v Francovi Španiji močno spremenil. General Franco je naletel s svojimi načrti, da bi nadaljeval vojno, na hud odpor pri ostalih generalih in politikih, ki so si na jasnem, da bi povzročila tretja zimska vojna nacionalističnemu taboru še vse večje težave. Po omenjenih vesteh se je baje Franco že odločil umakniti se s svojega diktatorskega položaja in bi ostal le še vrhovni vojaški poveljnik. Politično vodstvo nacionalistične Španije naj bi prevzeli zemni državniški z naloge, da bi poskušili doseči kompromis z republikanci v tem smislu, da bi se vsi spori mirno rešili. Na obeh straneh naj bi se izločili ekstremisti.

Poleg drugih razlogov navedenih v nacionalistične državne predvsem okoliščina, da so se na frontah, kjer zadnje čase ni bilo bojev, vojski z obeh strani pričeli na lepem braniti. Zgodilo se je, da so ponekod odpovedali pokorščino. Vsi poskušajo vojaških poveljstev, da bi odpravili ta pojav, so se ponesrečili. Zaradi njega so nastale hude skrbi tudi v Barceloni.

Barikade v Jeruzalemu

Arabski teroristi v Palestini postajajo vedno bolj nasilni — Napet položaj v Jeruzalemu

Jeruzalem, 8. septembra. Br. Položaj v Palestini se je zadnje dni silno zaostрил. Kljub odločnim ukrepom angleških oblasti, da bi zatrle teroristične akcije arabskih in židovskih ekstremistov, se napadi in spopadi ter sabotažna dejanja z dneva v dan bolj množijo. Davi je ostal Jeruzalem brez vsake zveze z ostalimi deli dežele. Arabski teroristi so porušili vse telefonske zveze. Podrli so na kilometrske daljave vse telefonske stebre, na mnogih krajih pa odnesli celo telefonske žice. Na cestah so zgradili kamenite barikade, tako da je uklenjen ves cestni promet. S tem je oteženo čeno tudi gibanje angleških čet, ker so postale ceste za avtomobile in vojaška vozila neprehodne.

Oblasti so posegle po radikalnih ukrepih. V Jafi je prepovedan vsak izhod iz hiš in ne sme nihče na ulico. Mesta in vasi, ki

so osumljene, da se v njih skrivajo teroristi, so dobile kolektivne kazni in morajo plačati v določenem roku visoke globe. Veliko zaskrbljenost so povzročili številni atentati na daljnovod olja. Teroristi so na peljavno na mnogih krajih razdeljali in olje zažgali ter povzročili s tem ogromno škodo.

Teroristi nastopajo skrajno drzno. V pretekli noči so napadli glavno policijsko postajo v Abu Gosu in zaplenili tam večje množice orožja in velike zaloge municije in ročnih bomb. Policijsko postajo so nato zažgali. Železniška zveza med Jeruzalemom in Kairo je prekinjena, ker so teroristi na več krajih razdeljali progo in poglani v zrak več mostov, čeprav so bili zastraženi po vojaštvu. Vse kaže na to, da dobivajo teroristi od zunaj izdatno pomoč v denarju in orožju.

Svečana proslava 30 letnice Sokola v št. Lenartu

Maribor, 8. septembra. St. Lenart, ki je znano nacionalno to-rišče, je danes na svečan način proslavil 20-letnico Jugoslavije ter ob enem 30-letnico obstoja Sokolskega društva. Na predvečer je bila v dvorani Sokolskega doma svečana akademija, pri kateri so nastopili vsi domači oddelki in je 70 nastopajočih izvajalo pester spored. Pred začetkom akademije je imel starosta dr. Gorišek slavnostni govor o pomenu 30-letnice obstoja Sokola pri št. Lenartu, nakar mu je članstvo podarilo za spomin za 30-letno starostovano lepo vezen spominski album, društvenemu načelniku Davorinu Poliču pa za 30-letno načelovanje krasen srebrni pokal. Akademija je imela prodoren uspeh in je bil obisk rekorden.

Davi se je št. Lenart odel v svečano obleko. Zbirališče za povorko je bilo v tr-

škem parku, od koder je ob 15. krenila im-pozantna sokolska povorka s 14 sokolskimi prapori in godbo 45. pešpolka načelu skozi trške ulice. Povorka je bila živahno akla-mirana, z vseh oken se je vsipalo cvetje na Sokole. S trga je povorka krenila na letno telovadišče tamšnjega Sokola, kjer je Sokole po odigrani državni himni nago-voril starosta dr. Gorišek. Za njim je čes-titali društvu k uspehu v imenu maribor-ske sokolske župe podstarosta br. Kranjc, v imenu ptujskega Sokola pa br. dr. Sala-mun. Sledil je telovadni nastop, ki ga je občinstvo spremljalo z veliko pozornostjo, po nastopu pa se je razvila živahna narod-na veselica. Ves št. Lenart je bil danes v znamenju te proslave in je bila prireditev ena najlepših, kar jih ta obmejna trd-njava sokolstva pomni.

Seja vlade

Beograd, 8. septembra. AA. Nocoj od 17. do 19. se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika vlade dr. Stojadinovića. Na seji so razpravljali o tekočih zadevah ter sklenili, da najame ministrstvo za socialno politiko posojilo 7 in pol milijona din za dograditev bolnišnice v Splitu. Ljubljani, Beogradu in Nišu, dalje so sklepali o razdelitvi kredita pet milijonov 937.000 din za asanacijska dela po banovinah iz kredita državnega posojila štiri milijarde din. Dalje so sklenili, da se odpro novi oddelki v državnih trgovskih akademijah v Beogradu, Novem Sadu, Somboru, Sarajevu in Splitu in da se poveča število kmetijskih šol in gospodinj-skih šol in tečajev.

Beograd, 8. septembra. AA. Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je nocoj v spremstvu ministrov dr. Spaha, Kujundžića, dr. Krčka in Magaraševića z brzim vlakom odpoto-val v Sarajevo.

Skadarski episkop umrl

Beograd, 8. sept. e. V Peči je umrl vikarni episkop skadarski, Viktorije.

Zaključek kongresa za zgodovino medicine

Beograd, 8. sept. e. Nocoj je bil v Beogradu zaključil mednarodni kongres za zgodovino medicine. Na dopoldanski seji so bili podani poslednji referati, zvečer pa je bila zadnja svečana seja kongresa, na kateri je bilo sprejetih nekaj resolucij. Jutri se udeleženci kongresa odpravijo na daljše potovanje po naši državi.

S kitajskih bojišč

Tokio, 8. sept. o. Vojno ministrstvo je danes izdalo daljši komuniké o položaju na srednjekitajski fronti. Japonski bombniki nenehoma bombardirajo železniško progo Kanton—Hankov, tako da je promet skoraj stalno prekinjen. Kitajci v Hankovu po tej progi ne morejo dobiti nikake pomoči. Na fronti sami so se v zadnjih dveh dneh razvlele strašne borbe. Japonska vojska je dosegla prve uspehe. Prebila je zunanji kitajski trdnjaviški pas ter zavzela celo vrsto utrd, v katerih so imeli Kitajci razpostavljene lahke poljske topove. Včeraj popoldne je trem japonskim kolonom uspelo prodreti tudi skozi drugi obrambni pas, v katerem so imeli Kitajci razpostavljene svoje srednje in težke topove.

Beleške

Peter Živković v severni Dalmaciji

Predsednik JNS Peter Živković se mu-di že nekaj dni v severni Dalmaciji. Z njim je tudi strankin podpredsednik Jovo Banjanin. Ob tej priliki je bilo v severni dalmatinskih srezih večje število shodov in sestankov JNS, na katerih so po-leg predsednika govorili tudi senatorji dr. Andjelinovič, in Desnica ter posl. Paštrovič. Vsi shodi in sestanki so bili lepo obiskani in so dokazali nezlomljivo borbenost jugoslovanskih nacionalistov tudi v Dalmaciji.

JNS v Srbiji

V Požarevcu je bila v sredo konferenca zastopnikov sreskih organizacij JNS iz vseh srezov požarevskega okrožja. Glavna govornika o politični situaciji sta bila bivši ministrski predsednik Bogoljub Jev-tić in predsednik poslanskega kluba JNS Jeremija Protić.

V nedeljo 18. t. m. bo v Kragujevcu javno zborovanje JNS. Da se pogovore o zadnjih pripravah, so delegati sreskih in občinskih organizacij JNS iz Sumadije preteklo nedeljo zbrali v Arandjelovcu. Sestanku je prisostvovalo več narodnih po-sancev, med njimi Bogoljub Jevtić.

Tudi v Ljubljani dobimo Jugorasa

»Samouprava« objavlja dolgo poročilo o seji glavnega odbora Jugorasa pod predsedstvom ministra Cvetkovića. Na seji je bilo med drugim sklenjeno, da se takoj osnuje v Ljubljani banovinsko tajništvo Jugorasa, ki bo izvedlo priprave za volitev banovinskega odbora Jugorasa za dravsko banovino. Priprave za organiziranje Jugorasa bo prevzela zelena »Zveza združenih delavcev, ki je bila ustanovljena, kakor je znano, kot konkurent stari organizaciji kršćanskih socialistov, Jugoslovanski strokovni zvezi, katere ideolog in ustanovitelj je bil pokojni dr. Janez Ev. Krek. V vrstah kršćanskih socialistov so sprejeli vest o ustanovitvi slovenske podružnice Jugorasa z velikim zadovoljstvom, ker menijo, da se bo morala sedaj Zveza združenih delavcev jasno opredeliti ter prenehati a svojo dvo-lično vlogo, katero je skušala igrati med delom slovenskega delavstva.

S P O R T

Konec tekem za Jadranski pokal

Ilirija četrta

Včeraj je zmagala nad reško Fiumano samo z eno točko razlike in se je morala letos zadovoljiti s predzadnjim mestom

Ljubljana, 8. septembra. Danes popoldne je bila v kopališču Ilirije na sporedu še zadnja tekma za Jadranski pokal med Ilirijo in Fiumano. To srečanje sicer ni moglo več odločiti o prvem in drugem mestu v celotnem tekmo-vanju, bilo pa je važno zato, ker je rešilo vprašanje medsebojnega plasmaja Ilirije in Fiumane. Če bi se bilo Iliriji po-srečilo zmagati z 10 točkami razlike, bi se bila plasirala na 3. mesto pred Fiumano. Odločitev je prišla, še preden sta bi-li na sporedu obe štafeti. Ilirija je do te-daj vodila z 9 točkami naskoka in bi mo-rala torej zmagati nato obakrat. Fiuma-ni je uspelo ponoviti dvojni domači uspeh v štafetah, s čimer je znižala skupno raz-liko na eno točko. Kljub temu se je Ilir-iji vendarle posrečilo revanš in je v celot-ni oceni zmagala.

s 55 : 54 točkam

dočim je bil reški rezultat 52:57. Za Ilir-ijo ni mogla zaradi bolezn nastopiti Bradavec, kar se je zlasti poznalo na hrbtini progi.

Ilirijo je za to srečanje ojačali Wilfan, ki so ga poklicali z Dunaja. Z lahkoto je zmagal na 100 m prosto in hrbtino, za štafeto pa je bil že pretrujen in se niti od daleč ni približal svojim običajnim re-zultatom. Izvrsten je bil njegov čas na 100 m prosto 1:00.6, ki je le za 4 desetinke sekunde slabši od njegovega državnega rekorda. Na hrbtini progi je plaval sam-zo za prvo mesto in je bil zato njegov čas razmeroma slab. Izredno ostro borbo je nudila Wernerjevi njena klubska tovarišica Martinova in jo je komaj premagala za udarec roke. Wernerjeva in Cerer se-stavljata skupno z Bearovo (Jadran) edi-no trojico, ki je zmagala v vseh tekmah. Opora Fiumane sta še zmerom odlična državna reprezentanta Schipizza in Ste-pančičeva. Schipizza je v prav dobrem času sigurno premagal v štafeti Wilfana in tako znatno vplival na končno stanje točk.

Tehnični rezultati so bili:
400 m prosto moški: Schipizza je vodil od starta do cilja, a tudi Pilepich si je s sijajnim spurtom zagotovil naslednje me-sto. 1. Schipizza (F) 5:35.8, 2. Pilepich (F) 5:36.6, 3. Scarpa (I) 5:41.1, 4. Pestevšek (I) 5:42. — Točke: Fiumana 8, Ilir-ija 3.

100 m hrbtino ženske: Sigurna zmag-a Finčeve, dočim si je Wernerjeva z Ger-mania slogom zamenj prizadevala, da bi zasedla 3. mesto. 1. Finc (I) 1:32.2, 2. Stepančič (F) 1:40.7, 3. Derenzin (F) 1:42.2, 4. Werner (I) 1:44.8. — Točke: Fiumana 13, Ilirija 9.

200 m prsno moški: Cerer se je, kakor običajno, samo »kopale« in ni plaval na rezultat, kar pa mu je kljub temu zado-stovalo za sigurno zmago. Hribar je pre-pozno spurtal in ni mogel več dohiteti Gracianija. 1. Cerer (I) 3:02.2, 2. Grazia-ni (F) 3:04, 3. Hribar (I) 3:07.3, 4. Sper-ber (F) 3:27.6. — Točke: Fiumana 17, Ilirija 16.

Nato je bilo na sporedu več vmesnih točk, ki so jih izpopolnili juniorji in ska-kalci Ilirije. Na 100 m prosto je Hudnik dosegel prav dober čas 1:09.5, prav dober pa je bil tudi Pelhan z 1:10.6. Na 50 m prosto je zmagal Paternuš s 36.6 tesno

pred Bando 36.7, na 50 m prsno Kljuz v 50.9, na 100 m prsno Rustja v 1:39.3, dru-go mesto pa je zasedla Ledlova pred tre-mi juniorji. Na 100 m hrbtino je bil prvi Grašek v 1:32.8. Skoke s 3 m so izvajali Pribošek, Keržan in Zilherl.

100 m prosto ženske: Zmagala je favi-ritka s povprečnim časom. 1. Stepančič (F) 1:19.8, 2. Keržan (I) 1:22, 3. Finc (I) 1:22.2, 4. Cattaneo (F) 1:24.5. — Točke: Fiumana 23, Ilirija 21.

100 m prosto moški: Wilfan je vodil takoj po startu, obrnil v 28.2 sek. in zmagal popolnoma sigurno. Zilherl ni mogel premagati Margana. 1. Wilfan (I) 1:00.6, 2. Vittori (F) 1:03.6, 3. Margan (F) 1:05.6, 4. Zilherl (I) 1:06.2. — Točke: Fiumana 28, Ilirija 27.

100 m prsno ženske: Sigurna dvojna zmag-a Ilirije. Ilirijanki sta imeli borbo le med seboj. 1. Werner (I) 1:36.7, 2. Mar-tin (I) isti čas, 3. Derenzin (F) 1:43, 4. Zucca (F) 2:10. — Točke: Fiumana 31, Ilirija 35.

100 m hrbtino moški: Hrbtina zastopni-ka Ilirije sta brez težave ponovila uspeh prvnih zastopnic. 1. Wilfan (I) 1:17.7, 2. Schell (I) 1:19.7, 3. Vittori (F) 1:22.6, 4. Cauči (F) 1:24.2. — Točke: Fiumana 34, Ilirija 43.

4x50 m prosto ženske: Izredno ogorčena borba od starta do cilja. Fiumana je pri vsaki predaji vodila za meter, Stepančičeva pa je kot zadnja povečala na 3 m. Vmesni časi Ilirijank so bili Keržan 36.8, Binder 37.7, Martin 36, Finc 34.8. 1. Fiumana (Cattaneo, Zucca, Derenzin, Stepančič) 2:23, 2. Ilirija 2:25.4. — Točke: Fiumana 44, Ilirija 49.

4x200 m prosto moški: Pestevšek je pri-nesel malenkostno prednost, a je nato Mi-halek zaostal za dobrih 8 m. Cererje je sicer uspelo zmanjšati razliko na 1.5 m, toda Wilfanu so na zadnjih 50 m posu-te moči in ni bil kos Schipizzinemu spurtu, ki je dosegel najboljši čas posameznikov. 1. Fiumana (Margan, Vittori, Pilepich, Schipizza) 9:57.6, 2. Ilirija (Pestevšek, Mihalek, Cerer, Wilfan) 10:04. Časi po-sameznikov: Pestevšek 2:31.7, Margan 2:31.9, Vittori 2:27.9, Mihalek 2:34.1, Ce-rer 2:29, Pilepich 2:33.6, Schipizza 2:24.2, Wilfan 2:29.2.

Končno stanje Ilirija 55, Fiumana 54.

Ilirija : Fiumana 20 : 0 (9 : 0)

Bila je to igra mačke z miško. Ilirija-ni so po mili volji sipali gole in je bil skoraj sleherni strel tudi že zadetek. Gole so zabili Fux 6, Čuden in Lenard po 5, Scar-pa 3, Jamnik 1. Sodil je g. Trampuš.

★

Stanje točk v turnirju 1938

Po osmih letošnjih srečanjih v italijan-sko-jugoslovenskem plavalnem turnirju je zaključno stanje točk v plavanju nasled-nje:

1. Viktorija 479 (povprečno 59.87), 2. Triestina 469 (58.63), 3. Fiumana 428 (53.5), Ilirija 419 (52.38) in 5. Jadran 378 (47.25) točk.

Turnir v waterpolu je dal naslednji končni vrstni red:

1. Viktorija 11 (46 : 14), 2. Jadran 10 (42 : 16), 3. Triestina 10 (28 : 30), 4. Ilirija 8 (46 : 32), 5. Fiumana 1 (4 : 74). V skokih je zmagala Ilirija.

Ligaška tekma IV. kola

Hašk : Bask 1 : 1 (0 : 1)

Zagreb, 8. septembra. Pred približno 2.000 gledalci je bila dan-es na igrišču v Maksimiru odigrana prva tekma iz IV. kola v letošnjem ligaškem tekmoivanju, med državnim prvakom Haškom in Baskom iz Beograda.

Obe moštvi sta — posebno v prvem pol-času — igrali zelo slabo. Največ hrib in sla-bosti je kazala Haškova krilska vrsta, si-cer pa vsa enajstorica ni prišla do sape prej kakor v drugi polovici II. polčasa, ko pa ji tudi ves napor ni več pomagal, da bi bila spravila v mrežo zmagosni gol.

V vodstvo je prišel Bask v 12. min. po Tirnaniću in ta rezultat je ostal do 35. min. drugega polčasa, ko je s krasnim strelom izravnal Kacijan. Tekmo je sodil beograjski sodnik Vasa Stefanović precej slabo.

Hašk se je s pridobljeno današnjo točko začasno dvignil na čelo ligaške tabele s 7 točkami in razliko golov 10 : 4. Bask pa je prav tako preskočil eno mesto in se pla-siral na četrto pred Gradjskim s 5 točkami in razliko golov 4 : 3. To stanje bo držalo le do nedelje, ko bosta na sporedu naslednji dve tekmi iz IV. kola, in sicer med Gradjskim in Ljubljano v Zagrebu ter Gradjskim (S) in BSKom v Skoplju.

Nogomet v Celju

Celje, 8. septembra. V proslavo 20-letnice SK Celja so bile danes na Glaziji pred 400 gledalci tri no-gometne tekme. Najprej je mladina SK Cel-ja v poskusni tekmi zmagala nad Mislil-jem iz Slovenjegra Gradca z 2 : 1 (0 : 1). V tekmi starinov je Olimp zmagal nad Cel-jem z enakim 2 : 1 (1 : 1).

V glavni tekmi je SK Celje zmagalo nad reprezentanco Celja, sestavljeno iz igralcev Atletikov, Jugoslavije in Olimpa, zasluzeno s 3 : 1 (1 : 0). Tekma je bila prav živahna; moštvo Celja je bilo v vseh po-gledih boljše. Že do odmora je bilo v lahni premoči, pozneje pa se je še bolj uvelja-vilo. V reprezentanci je ugajala samo ožja obramba. Gole za Celje so zabili Dobrajc, Antik in Bajramović, za reprezentanco pa Steblovnik II.

Tekmo je sodil g. Reinprecht preveč že-žerno.

S. K. Marš. Drevi ob 20. važna odboro-va seja, na običajnem mestu. Vsi točno in sigurno. Tajnik.

2SK Hermes. Drevi ob 20. seja. cent. odbora v prostorih UJNZB, palača Grafi-ke I. nadstr. Vsi načelniki sekcij naj se seje sigurno udeležijo. Tajnik I.

Teniški turnir za prvenstvo Celja

Prehodni pokal je osvojil juniorski prvak Boris Smerdu

Celje, 8. septembra. Teniški turnir za prvenstvo Celja, ki ga je priredil SK Celje na svojih teniških v mestnem parku v okviru prireditve v pro-slavo svoje 20-letnice, se je nadaljeval v sredo popoldne in danes ter je bil nocoj zaključen.

V sredo popoldne so bile odigrane na-slednje partije:

Moški single A: Goršek II (C) : Smerdu (Ljublj.) 0:6, 1:6, Gaberc (C) : Tončič (Maribor) 1:6, 6:3, Franc (M) : Milutinović (C) 6:3, 6:2, Fabian (C) : Kobi (M) 6:4, 6:1, Skapin (M) : Toplak (C) 6:3, 6:3, Goršek I (C) : Kobi (M) w. o.

Moški single B: Banko (Lj.) : Franc (M) 2:6, 7:5, 12:10 (ena najbolj napetih borb), Goršek I (C) : Gaberc (C) 6:2, 6:1, Fabian (C) : Tončič (M) 0:6, 0:6.

Moški double: Smerdu—Gaberc : Goršek II—Milutinović 6:4, 5:7, 6:0.

Danes popoldne so bile odigrane nasled-nje partije:

Moški single A: Tončič (M) : Franc (M) 6:4, 6:3, Fabian (C) : Skapin (M) 3:6, 4:6, Albanež (M) : Goršek I (C) 9:7, 6:2, Banko (Lj.) : Cepuder (M) 6:0, 6:1, Albanež (M) : Banko (Lj.) 6:3, 6:2.

Moški single B: Toplak (C) : Banko (Lj.) 3:6, 2:6, Goršek I (C) : Milutinović (C) 6:1, 6:1, Serbec (C) : Skapin (M) 6:8, 4:6.

Ženski single: Serbec Vlasta (C) : Ser-nec Eza (C) 0:6, 4:6, Serbec Eza (C) proti Parin (C) 6:3, 6:2, Serbec Eza (C) proti Kotnik (M) 6:0, 6:1.

Moški double: Albanež—Goršek : Ko-bi—Cepuder 6:3, 6:1, Friedrich—Fabian proti Toplak—Banko 6:2, 4:6, 8:6.

Semifinale: Smerdu (Lj.) : Tončič (Ma-ribor) 6:0, 6:1, Albanež (M) : Friedrich (Vraž-din) 2:6, 6:2, 6:1. Igra med Albanežem in Friedrichom je trajala skoraj dve uri.

V singlih A je zmagal državni juniorski prvak Smerdu proti rutiniranemu Friedri-chu iz Vraždina v dveh setih 8 : 6, 6 : 2, ter postal prvak Celja in prejel prehodni pokal.

V mešanem double je po lepi igri zmag-al par Friedrich — Fabian nad dvojico Al-banež — Goršek I. 6 : 4, 6 : 2.

V semifinalu singlov B je Goršek I za-radil pomanjkanja časa prepustil igro Ton-čiču. V semifinalu mešanih doublev sta Parin — Smerdu zmagala nad dvojico Kot-nik — Tončič 6 : 4, 7 : 5. Finale v singlih B bosta Tončič in Albanež pozneje igrala v Zagrebu, finale v mešanih doubleh pa bo jutri v Celju.

Teniški turnir, ki je trajal do poznega mraka, je po številu igralcev in lepih igrah, uspel zelo dobro.

Razpis

medklubske gorske dirke, na celjski Stari grad (2 km) v nedeljo 11. septembra. Start ob 14. Start bo posamezen v pre-sledku dveh minut pred gostilino »Skalna klet« na Cesti na grad. Cilj na gradu pred gostilno.

Vsi dirkači se morajo javiti vodstvu dir-ke pol ure pred startom zaradi zbiranja števil. Vsak dirkač vozi na svojo odgo-vornost. Na mestih, kjer proga dopušča, mora voziti strugo po desni strani, zlasti, če ga namerava prehiteti njegov sopek-movalec. Vsako zlonamerno zapiranje pro-ge bo vzrok diskvalifikacije, na kar bo vodstvo dirke posebno pazilo. Vsak tek-movalec mora takoj po prihodu na cilj lastnorodno podpisati startno listo.

Prijave sprejema g. Avgust Šumer, tra-govec v Celju, Prešernova ul. 15, do 10. t. m. do 19. Prijavnina 5 din. Na startu se plača dvojna prijavnina. Za število je plačati višje 10 din, a znesek se vrne po končani dirki.

Darila: Prvak te dirke prejme krasen pokal, drugi in tretji praktična darila, četr-ti in peti kolajni, vsi ostali udeleženci pa priznanice. Darila se bodo razdelila ta-koj po končani dirki v gostilni na Gradu, priznanice pa bodo poslane naknadno po pošti.

Dirka bo le ob lepem vremenu.

S. K. Mars : S. K. Svoboda. Srečanje med tema enajstoricama bo nudilo občinstvu lep užitek, saj bo šlo za točke. Svo-boda je z novimi pridobitvami nasprot-nik, ki se odlikuje z odličnim startom in voljo do zmage. Marsovič, ki pod strokov-nim vodstvom pridno trenirajo, obetajo mnogo v tem prvenstvu. Gojijo kombina-torno igro in tudi tehnično so dobri. Ka-ko se bo končalo to srečanje, bomo vide-li v nedeljo dop. ob 10. na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno.

Pogreb bivšega španskega prestolonaslednika

Miami, 8. septembra. AA. (Reuter). Na željo matere bo bivši španski prestolona-slednik grof Cavadonga, ki se je smrtno ponesrečil pri Miamiju pokopan v Floridi. Dan njegovega pogreba še ni določen.

Poroča na italijanskem dvoru

Rim, 8. septembra. AA. Poročajo, da je italijanski kralj in cesar Viktor Emanuel III. dal svoj pristanek za poroko ancon-skega vojvode s princeso bourbonsko.

Beck odložil odhod v Ženevo

Ženeva, 8. sept. AA. (Havas). Zunanji mi-nister Beck je sporočil tajništvu Zveze na-rodov, da je zaradi sedanjih razmer sklenil odložiti svoj odhod v Ženevo.

Domače vesti

* **Ladislav Jerše, 60letnik.** Upokojeni davčni inspektor Ladislav Jerše, bivajoč v Ptuj, je praznoval 5. t. m. v polni čisti 60letnico rojstva. Rojen v Šmarju pri Jelšah, kjer je bil oče davkar, ter vzgojen v strogo narodnem duhu, se je po gimnazijskih študijah tudi sam odločil za davčno stroko. Služil je kot uradnik in starešina med drugimi kraji v Laškem, v Kočevju, v Ormožu in Ptuj, kjer je bil v letih od 1931 do 1935 tudi župan in je zapustil vidne znake svojega plodnega županova. Kot vreden in priazen uradnik ter prijeten družabnik si je v vseh službenih mestih pridobil spoštovanje in zaupanje prebivalstva ter je bil tudi odlikovan z redom sv. Save. Še danes se udeležuje v raznih društvi in organizacijah kot marljiv narodni bорец. Kot tak je moral v svojem službovanju preboleti marsikatero zaočaranje, kakor ob premestitvi iz Ormoža v nemški Voitsberg, kamor je bil poslan na ohlajenje prevroče narodne zavednosti, kakor so to tedanji narodni nasprotniki smatrali za potrebno. Jubilantu želimo, da bi svojo telesno in duševno svežost ohranil še dosti let v prid naroda, v srečo svojcem in v svoje lastno zadoščenje!

Jesen prodira mi prinašamo

FINE KVALITETE ZA IZBRAN OKUS:

ZA PLAŠČE: VELOUR DIAGONAL v vseh modnih barvah m DIN 180.—

ZA SUKNJE: SHETLAND m DIN 200.— DO 250.—

CROMBY m DIN 330.—

MANUFAKTURA

SOUVAN

F. KS. MESTNI TRG 24.

tudi zaradi tega, ker je dekle pravoslavne vere. Pero pa je šel preko vseh ovir, in zaljubljenca sta, kakor zatrjujejo, pobegnila v Vojvodino, ker imata tam možnost civilne poroke in ker si je Pero tam že oskrbel neko službo.

* **Milijonska poverba.** V zaporih beograjske policije je že kakih 7 dni znani kolektor državne razredne loterije v Beogradu Djordje Odavić, ki je pred leti prevzel od svojega očeta menjalnico in kolektora državne razredne loterije. Govori se, da znašajo njegove poverbe blizu štiri milijone. Oskodoval je po večini svoje prijatelje in tudi sorodnike, ki so vlagali denar v njegovo podjetje. Od svojih žrtve je sprejemal tudi obveznice vojne škode in druge vrednostne papirje, katere je vse razprodal. O tej aferi mnogo pišejo beograjski listi, v katerih pa se oglašajo tudi odvorniki aretiranega kolektorja, ki zatrjujejo, da je postal njihov klient žrtve dobro organiziranih spekulacij in izkoriščevalcev v Beogradu in da bo prej ko slej razkrista afeta, pri kateri si bo Odavić izkazal kot žrtve, dočim bodo romali na njegovo mesto v zapore ljudje, ki uživajo danes ugled in zaupanje.

* **Državno odobreno Trgovsko učilišče in stenografski institut Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 15.** usposablja mlade ljudi za samostojne poklice in prvotne pisarniške moči. Vpisovanje vsak dan tudi na preznik in v nedeljo.

* **Udruženje žel. uradnikov Ljubljana** sporoča izletnikom v Italijo, da bo sestanka pred odhodom v soboto 10. t. m. ob 15.30 v veliki dvorani hotela »Metropole« in ne v kolodvorski restavraciji v Ljubljani. Odhod z vlakom točno kot objavljeno.

Mraz je tu, Lutz-pec, Ljubljana, VII, tel. 32-52. Glej Velesejem, paviljon »F«.

* **Redno vpisovanje v državno prismo enoletno trgovsko učilišče »Christofor«** učni zavod, Ljubljana, Dombranska 15, je sedaj v septembru vsak dan dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 2. do 7. ure. Zavod je potrjen tudi od ministrstva trgovine in industrije. Pismene in ustne informacije brezplačno na razpolago.

* **Pevski zbor Binički iz Leskovec,** je prispel večeraj v Ljubljano in bo drevi pel v veliki Filarmonični dvorani. Izvajal bo dela slovenskih, hrvaških in arabskih avtorjev. Spored je sestavljen iz umetnih in narodnih pesmi, med narodnimi so izključno le one iz Južne Srbije. Dirigent zbora je Stanko Viličić, profesor glasbe na moški gimnaziji v Skopju. Zbor je v svoji domovini dobro poznan in čislán, pridelil je pa tudi že več koncertnih turnej izven svojega območja. Prodaja vstopnic od danes naprej v knjigar- ni Glasbene Matice.

75% popusta na vseh vlakih državnih železnic od 1.—13. septembra za Sarajevo.

Povodom proslav 30-letnice sportnega kluba »Slavije«, ki se vrše od 3.—11. septembra, je odobril minister za promet g. dr. Mehmed Špaho udeležencem proslave 75% popust na vseh državnih železnicah. Udeleženci naj kupi na odhodni postaji polovico vozno karto do Sarajeva. Istočasno s karto mora kupiti legitimacijo obrazec K. 14 (din 2.—), ki mora imeti žig odhodne postaje, številko vozne karte in datum. Pri odhodu v Sarajevo je treba vozno karto in legitimacijo oddati in je ne oddati vratarju.

Pred odhodom iz Sarajeva je treba legitimacijo potrditi pri prirediteljskem odboru »Slavije« in to za časa prireditve na stadion ali v sekretariatu kluba (Dom Jugoslovenskega pošte, Aleksandrova 70), ker sicer kupljena karta ne velja. Pred vstopom v vlak se mora karta in legitimacija potrditi na sarajevski postaji.

Popust velja za odhod od 1. do 11. septembra zaključno in za povratek od 3. do 13. septembra t. l. zaključno.

Pri povratku se more uporabiti samo ista ali krajša pot, za daljšo pot popust ne velja. Prekinitev vožnje ni dovoljena.

* **Redno vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2, (prostori Dopisne trgovske šole)** se vrši dnevno. Pričetek rednega pouka je dne 15. t. m.

* **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** sprejema nove pevke in pevce. Vpisovanje bo danes in jutri od 18. do 20. v društvenih prostorih. Mestni dom, desno, I. nadst.

Mraz je tu, Lutz-pec, Ljubljana, VII, tel. 32-52. Glej Velesejem, paviljon »F«.

* **Studenec dobilo samostojno župnijo.** V ponedeljek 5. t. m. je bila važna seja studentskega občinskega odbora, ki je odločila o bodoči samostojni župniji sv. Jožefa. Studenški občinski odbor je s tem vprašanjem vezal tudi problem celotne regulacije prostora pri cerkvi. Tu gre za hlev, ki je stalna spodbuda občanom, ureditev prostora pred Aleksandrovo cesto za trg in regulacijo Slomškove ulice. Zadeva je urejena tako, da dobi občina iz neke dediščine cerkvi sv. Jožefa 120.000 din. brezobrestnega posojila za 10 let in se s tem denarjem izvrši celotna regulacija prostora pred cerkvijo. Hlev se čim prej podre, namesto tega zgradi občina nov hlev blizu samostana, dočim se prostor uporabi za tržni prostor, ki bo Studencem (5200 duš!) zelo dobrodošel. Studenški obč. odbor je pod gornjimi pogoji soglasno pristal na ureditev lastne župnije. Zahle- ve občine so zagovarjali župan Kaloh, odborniki Vranc, Kumperščak in Brenčič, za sporazumno ureditev pa je govoril sreski načelnik Eilež, dočim je deban Stergar pri- naknil k prvotnemu posojilu še 20.000 din. Obenem se bo povečala tudi širočina, pridobila se bo nova gramoznica, postavila shranila za orodje in nov škoplini voz. Za vse to se naime posojilo 150.000 din.

* **Študijska knjižnica** uvede s ponedeljkom 12. t. m. zopet običajne uradne ure. Čitalnica posluje za občinstvo vsak delavnik od petnajste do osemnajste ure. Istočasno se izposojajo tudi knjige.

* **Letošnji vpis v mariborske srednje šole.** Na klasični gimnaziji se je vpisalo letos 858 dijakov in dijakinj (24 več kakor lani). Djakov je 684, dijakinj pa 174. V prvi razred je vpisanih 180 dijakov oz. dijakinj. V realno gimnazijo se je vpisalo skupno 852 dijakov in dijakinj v 21 oddelkih in sicer 682 dijakov in 170 dijakinj. V prvi razred pa se je vpisalo 89 dijakov.

* **Z našo pesmijo na mejo.** Braniborov izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu je prav lepo uspel. Mariborski pevci so sodelovali pri maši, potem pa so pred cerkvijo zapeli vrsto naših pesmi, ki so Duhovčane v polni meri navdušile. Bodrilne besede je spre- govoril prof. Bizjak, nakar sta pozdravila Mariborčane šolski upravitelj Božič in obč. tajnik žunko. Pozdrav predsednika mariborskega Branibora pa je izzvenel v živahje vzklike kralju Petru II. Posvečajo našemu obsejnimu prebivalstvu čim večjo pozornost!

* **Iz orožniške službe.** Za poročnika je imenovan priključeni podporočnik pri mari- borski orožniški četi g. Milorad Minić. Čestitamo!

* **Stavba v skeletnem slogu.** V Sodni ulici so odstranili akacije ob Paltavovi hiši. Tukej bo zavarovalna družba »Dravac« zgra- dila ozko trnadstropno hišo, kjer bodo pred- vsem lokali za odvetnike. Stavba bo zgraje- na v najmodernejšem, tako znanem skele- tnm slogu. Dolga bo 50 m, široka pa 5 m. Razen tega se napovedujejo tudi druge šte- vilne gradnje med drugim dr. Tomšičeva trnadstropna stanovanjska hiša ob Gregor- čičevi ulici, Majenova v sosedstvu, nova ce- rinarnica in palača Vzajemne zavarovalnice na gl. trgu. Novi stanovanjski stavbi ljud- ske samsopomoči se že gradi.

* **Napad na reklamne table.** Tapetnik in trgovce s pohištvo Franc Jagodič na Vo- jašniškem trgu 1 je s poročili policiji, da so mu še neznani storilci razrezali dve reklamni tabli ob vhodu v trgovino. Jagodič trpi za- radi tega 1000 dinarjev škode.

sveto akademijo, katere se je udeležilo številno občinstvo. Starosta br. Josih je v vznesenem »vru« črtal pomembnost leto- nje proslave. 4. septembra, ki naj ne bo le dan vsena, 4. radosti, veselje in veljave upanja, temveč tudi dan resnega opomina, da se z vso borbenostjo za veliko jugosloven- sko stvar oklenemo dinastije Karadjordje- vičev, uveljavljamo in zaščitujemo naše svo- bode in uedinjenja. Pozdravnuemu vzkliku govornika kralju Petru II., domu Karadjor- djevićev in Jugoslaviji se je spontano pri- družila vsa dvorana. Delavsko pevsko dru- štvo »Zariac« je ubrano zapelo več pesmi in sokolska godba je odigrala več skladb. Na programu so bile še lepe telovadne točke sokolskih naraščanj in članic. Ritmične va- je so zbudile toplo zanimanje. Telovadni od- sek z br. Rupnikom na čelu je bil za pre- cizna izvajanja telovadnih vaj na bradlj de- ležen živnega odobravanja. Na dan proslave same je bila vsa dolina v slavnostnem raz- položenju. Raz vse hiše so plapolale državne trobojke. Slavnostne službe boje so se ude- ležili številni zastopniki naših oblastev in društev med njimi Sokola z močnim odpo- slanstvom v kroljih, na čelu mu starosta br. Josih in podstarosta narodni poslanec br. Pleskovič, rudarskega odposlansva rudarjev, gasilcev in drugih organizacij. Med togo- služjem je ubrano pel zbor Trboveljskega slavika. Tukajšnje šole so državnim praznik proslavile s šolskimi svečanostmi. Zvečer je bila na pobudo občine prirejane baklada. V sprevedu sta se uvrstili tudi rudarska in železničarska godba. Negledna množica je napolnila vso cesto od Vod do Trbovelj. Vsa poslonja so bila slavnostno razsvetljena. Na mnogih oknih si opazil z zelenjem in troboj- kami okrašene slike vladarja. Med živim vzklikanjem kralju in dinastiji je sprevod krenil od trga Trbovlja, kjer je pred spomin- sko ploščo kralju Mučeniku predsednik ob- čine g. Klenovšek v izbranem govoru pouča- ril važnost proslave, ki naj nam bo vsem simbol svobode, uedinjenja in uresničevja demokratičnih načel. Ob zvokih državne him- ne so se naglne zastave pred spominskih ploščo kralja Uedinitelja. Navdušeno vzkli- kanje množice vladarju in dinastiji se je stopnjevalo vse bolj, dokler se ni s sokolsko godbo oglasila »Hej Slovanci, ki so je vsi odpeli v pravem slovanskem razpoloženju.

JACKSON GREGORY:

HČI SOLNCA

Roman.

Zoraida je sedla na svoj črni stol s kristalnimi krogli. Bila je togo vzravnan, prsti so ji nemirno tolkli po naslonjalu. Mož se je kmalu vrnil z nizko skrinjico v rokah. Zoraida je nestrpno gledala, ko je privlekel iz nje vrsto četverokotnih ogledal iz najfinejšega stekla v ozkih ebenovih okvirih. Skozi obročke na zadnji strani je vtaknil drobne palčke iz ebenovine. Potem je težko preprogo odvil za kakšni dve tretjini sobe. Pester mozaik se je prikazal na tleh. Tu in tam — najbrž povsem nalašč — so bile okrogle luknjice razsejane med kamenjem. V vsako izmed njih je mož vtaknil konec palčke, da se je nabral cel majhen gozdiček zrcal. Potem je Indijanez odstopil za korak in z zadovoljnim pogledom motril svoje delo.

Zdaj se je dvignila Zoraida. Šla je od zrcala do zrcala, pomaknila eno ali drugo malo na desno ali na levo in zdelo se je, kakor da mimogrede raziskuje nekakšne rahle črte na tleh. Njen pogled je bil pogled blaznega človeka. Sama je stol pomaknila s preproge na gola kamenita tla in pri tem je pazila, da je vsaka izmed štirih kristalnih krogel prišla na določeno mesto. Sluga ji je prinesel pručico, postavila jo je na tla in Kendrick je

jasno razbral štiri križce, ki so označevali mesto, na katero naj pridejo noge. Potem se je Zoraida vrnila k svojemu stolu.

Sedla je in spet nekaj zaklicala Indijancu. Obraz se mu je zarezal, da so mu zasvetili zobje. Skočil je po sobi in odgnil zavese, ki so visele na dolgih medenastih drogih. Namesto sten je Kendrick opazil vrsto ogromnih zrcal, ki so segala od stropa do tal in se raztezala od kota do kota. Tudi obe drugi steni sta bili iz samih zrcal.

»Vse skupaj je samo prazno šarlatanstvo«, je zamrmral Kendrick.

Občutek nenavadne bojazni ga je zgrabil okrog srca. To ga je spravilo v slabo voljo. Na noben način ne sme Zoraida opaziti tega.

»Sedite«, je ukazala Zoraida. »Videli boste, kakšno zabavo sem pripravila vaši prijateljici!«

Z naglimi kretnjami je Indijanez po vrsti ugasil luči. Kendrick je občutil neodoljivo potrebo, da bi ga zadavil. Nekakšno hripavo grgranje mu je prihajalo preko debelih ust. Zoraida ga ni čula, tiho je sedela in čakala. Ko so bile vse luči — razen ene s temnim senčnikom — ugašene in se je po vsem prostoru razlegel pridušen mrak, je Kendrick sedel. Vse okoli, njegova skrivna bojazan in morda celo Zoraidina volja so mu narekovali tako.

»Šarlatanstvo pravite temu!« se je posmešnila Zoraida. »Samo pogledjte malo v te zrcalo!«

Od kraja ni mogel ničesar drugega razbrati kakor sliko v temo potopljene sobe in spet nejasno vrsto zrcal. A iznenada je prišla sprememba. Nekje

se je prižgala luč in potem se jih je prižgalo še več, da je prostor zažarel v jarki svetlobi. V zrcalu je videl sobico z enimi samimi vrati. Vrata so se odprla, vstopil je eden izmed mož. Morda je bil sluga, ki je bil pravkar v tej sobi izvršil Zoraidine ukaze, ali pa njegov dvoječek. Začel je okvire iz jeklenih palic skladati skupaj in kmalu je zgradil nekakšno kletko, komaj zadosti veliko, da bi človek lahko pokonci stal v njej. Kendrick je divje zatolkel srce, potem pa se je spet umiril. Domislil se je besed, ki jih je bila v smrtnem strahu izrekla Juanita, ko ji je takrat za šalo zagrozil, da se ne vrne več.

Sedel je kakor v sanjah. Zrcalo so se mu zdelo, kakor da niso iz resnice, toda slika v njih — ali je bila resnična ali pa je samo neki duh snoval po Zoraidini volji? Se je morda lotila hipnoze, da bi mu pričarala nekaj zlaganih prividov? Ni vedel, ali bedi ali pa ga je napadla vročična domišljija. Odtrgal je pogled od zrcal in se ozrl v Zoraido. Trda, negibna in blede je sedela, mračna, kakor je bila mračno osvetljena soba, samo oči so ji žarele kakor oči zveri.

Nagla sprememba slike v zrcalu je vnovič pritegnila njegovo pozornost. Mož je bil svoje delo obkleti končal. Potresel je jeklene palice, da se preveri o njih trdnosti. Nato je odprl enega izmed okvirov, ki je visel v tečajih kakor vrata, in stopil po sobi. A kar je bilo najbolj čudno — pri tem si ga vse čas videl v središču zrcala.

Očividno so se v vrsti umetno naravnanih žarometov posamezna zrcala vrtela, kakor se je mož

premikal v sobi — sicer bi bil moral vendar izginiti iz vidnega kroga. Tako pa je samo kletka drsela nazaj, kakor da jo potiskajo nevidne roke.

Mož je odprl vrata v zidu in se umaknil osem. Za trenutek je zrcalo potemnelo. Potem pa je spet zasijala luč — in prikazala se je nenavadna procesija najrazličnejših obrazov in podob. Kendrick je gledal in strmel. Najprej je uzel vrtovo zlatega kralja in žrtvenik; eden izmed starcev je pravkar šel mimo kamna; potem je videl zakladnico. Spet se je zastmel v Zoraido v strahu, da se igra z njegovo voljo in ga sili videti, kar ji je prihajalo na pamet. Domislil se je dolge hoje po podzemskih hodnikih, težkih vrat, krepkih, ogromnih ključavnic. In spet si je moral priznati, da za Zoraido, kakršno je spoznal, takle magični kabinet ni nič nemogočega. Stare skrivnosti so ji bile znane in mračne nakane je pletel njen — skoraj gotovo — blazni duh. Najbrž so bile v stenah izdelane cevaste odprtine, ki so v znanstveno izmišljenih kotih držale do ogledal. Morda je na sodoben način predelala samo igračko kakšnega zdavnaj umrlega kralja, ki je hotel svoje zaklade sam varovati pred nezanesljivimi čuvaji.

Zmerom iznova so zrcala temnela in se spet osvetljevala in zmerom so nove slike prihajale na dan. Videl je sobo, v kateri je bil zaprt ves dan, in vedel je, da je mogla Zoraida po volji opazovati vsak njegov gib. Nato je zagledal sobo, po kateri je Bruce hodil gor in dol, se iznenada ustavil in se hlastno ozrl proti vratom; videl je Barlowa v hrbet, kako gleda skozi okno.

Gospodarstvo

Nova kovnica za denar je pričela obratovati

V sredo je na svečan način začela obratovati nova kovnica za kovanje denarja pri Zavodu za izdelavo novčanice v Beogradu. Čeprav upravlja ta novi zavod Narodna banka, je kovnica državna ustanova in se stroški vseh investicij amortizirajo na breme države. Ustanovitev domače kovnice je v zvezi z lani izdanim zakonom, po katerem se vzame iz prometa ves obkrog starega kovanega denarja in se zamenja z novim, ki bo izdelan v tej kovnici. Namen te zamenjave pa je, da se izdajo novi, ki se bodo bolj razlikovali med seboj in bodo tudi bolj primerni za promet. V kovnici bodo vrhu tega izdelovali razne medalje in odlikovanja, ki smo jih doslej naročali v inozemstvu. Pred leti je država izdala za 1200 milijonov din kovanec v njikiju in srebru, za bodoče pa je celotna izdaja kovanecov po zakonu maksimirana na 1300 milijonov.

Kontrola pri izdelovanju kovanecov

Na podlagi čl. 15. zakona o zamenjavi starega in nov kovanca novega kovanega denarja ter v sporazumu z Narodno banko, je finančni minister predpisal pravilnik o organizaciji kontrole pri izdelovanju denarja v kovnici, o prevzemu denarja od strani države, kakor tudi o zamenjavi starega kovanega denarja z novim.

Po tem pravilniku bodo ves kovan denar kovali v kovnici pri Zavodu za izdelovanje novčanice Narodne banke na Topčideru. Nadzorstvo bodo opravljali organi Narodne banke. Za vse delo v kovnici kakor tudi za uporabljanje kovine nosi odgovornost Narodna banka, ki bo za račun finančnega ministrstva vzel iz prometa star kovani denar ter bo nabavljala potrebne količine srebra in ostalih kovin za kovanje novega denarja. Glede kontrole v prostorih, kjer bodo kovali denar in kjer bo shranjena kovina, bodo veljali predpisi; o kontroli in zaščiti ostalih prostorov v zavodu za izdelovanje denarja. Pod posebno kontrolo bo tudi

uporaba modelov in ostalih priprav za kovanje. Uničila bo te modele in priprave posebna komisija. Prav tako bodo pod posebno kontrolo tudi stroji za kovanje, ki smejo biti odprti za delo samo za časa kovanja, po opravljenem poslu pa jih morajo pristojni bančni organi zakleniti. Stroji za izdelovanje priprav, ki bodo služili za kovanje denarja, morajo biti pod enakim nadzorstvom. Pravilno kovan denar bo preštel in v določenih količinah, zmernen nato pa shranjen v posebne vrečke, ki jih bodo nato plombirali. V teku kovanja bodo dnevno vodili evidenco o številu pravilno skovanega denarja. Zavod bo začel kovati denar šele po odobritvi finančnega ministrstva. Pregledali bodo tudi kvaliteto skovanega denarja. Possebna komisija bo dajala posamezne vzorce v pregled. To komisijo bodo tvorili zastopniki finančnega ministrstva in Narodne banke. Po izvršenem kvantitativnem pregledu bodo vsako posamezno pošiljko prenesli v tresorje Narodne tanke, ki jih bo dala v promet.

Finančno ministrstvo bo v sporazumu z Narodno banko odločilo, kdaj in v kakšnem roku bodo posamezne vrste kovanega denarja vzete iz prometa. Ta rok ne more biti daljši od dveh let, štelo od dneva objave odloka finančnega ministrstva. Po preteku tega roka bo star denar prenehal biti zakonito plačilno sredstvo. Star denar, ki bo na ta način prenehal biti zakonito plačilno sredstvo, bodo zamenjali še v naknadnem roku šestih mesecev brez odbitka z novim kovanim denarjem pri blagajnah Narodne banke in pri državnih finančnih ustanovah. Pravilnik o vzetanju iz prometa starega in o stavljanju v promet novega denarja to objavljanju v »Službenih novinah«. Pri izvrševanju teh predpisov se bo pazilo na to, da denarni promet ne bo trpel pri vsakokratni zamenjavi starega denarja.

Gospodarske vesti

— **Važna konferenca gospodarskih zbornic.** Prihodnji ponedeljek bo v Beogradu konferenca predstavnikov vseh trgovinskih in industrijskih zbornic. Na dnevnem redu te konference bodo zelo aktualna vprašanja, tako sprememba uredbe o volitvah zborničnih svetnikov, spremembe glede pridobitve; nadalje bodo razpravljali o načinu dotiranja banovin iz fonda poslovnega davka, o predlogu za koncesioniranje komisijahki podjetij, o sporazumnem določanju odmernih osnov za davek na poslovni promet in o reformi pobiranja davka na poslovni promet na drva.

— **Jugoslovenska Svobodna črna v Trstu.** Pod naslovom »Jugoslovenska svobodna luka v Trstu« objavlja naš nacionalni odbor jugoslovensko-nemške trgovske zbornice v Beogradu v svojem bulletinu »Privredne vesti«, da je med Jugoslavijo in Italijo sklenjen sporazum zaradi prevoza našega blaga preko Trsta. Za vkrcaje našega blaga na ladjo bodo določene posebne tarife, Jugoslavija pa bo imela možnost, da se poslužuje prejšnje avstrijske svobodne luke v Trstu.

— **Naš plačilni promet z Grčijo.** Dne 1. septembra je znašel po izkazu naše Narodne banke saldo grško-jugoslovenskih

bonov v obtoku 39,2 milijona drahem, saldo naših blokiranih terjatev pri grški banki pa 14,4 milijona din.

— **Metalna delniška družba,** ki ima tvornico v Celju, je zaprosila za oblastno dovoljenje, da sme postaviti zgradbo za izdelovanje hidroslužila. Komisijski ogled z obravnavo bo na mestu samem 13. t. m.

Borze

8. Septembra

Na zagrebški borzi so se večeraj trgovali grški boni v privatnem kliringu po 30.9550, angleški funti pa so s. nudili nespremenjeno po 238. Nemški klirinski čeki so se v Beogradu trgovali po 14,20, v Zagrebu pa po 14,24 odnosno za konec septembra po 14,20.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca mirna in je vojna škoda notirala 480 — 482. Zaključek ni bilo. Na beograjski borzi pa so danes državni papirji, ki močno popuščali in se je vojna škoda trgovala po 475 — 478. Popustile so tudi 5% begluške obveznice, ki so bile zaključene po 90 — 90,75.

DEVIZE

Curij. Beograd 10, Pariz 11,95, London 21,3087, New York 441,625, Bruselj 74,45, Milan 23,24, Amsterdam 238,65, Berlin

Naše Bloke slove v svetu kot domovina smuči. Kakšno so bloške smuči, si lahko ogledate v paviljonu Zbornice za TOI na velesejski obrtni razstavi. Bloke so pa tudi zaslovene kot idealen teren za jadralno letalstvo in zaradi lepih uspehov naših jadralnih letalcev. Z največjimi žrtvami in čudovito vztrajnostjo grade naši bodoči letalci jadralna letala, da se lahko udeležijo letalskega letala vseh kategorij: šolska, prehodna in letala visokih sposobnosti, opremljena z vsemi merilnimi instrumenti. Nedeljenega občudovanja pa je tudi deležno novo sportno motorno letalo, izdelano v Ljubljani po načrtih našega znanega letalskega konstruktorja inž. dr. A. Kuhlja, docenta ljubljanske univerze.

Nagradno tekmovanje jugoslovenskih harmonikarjev bo v nedeljo, 11. t. m. na ljubljanskem velesejmu. Tekmovanje bo za prvenstvo Jugoslavije za leto 1938/39, tako na diatonični, kakor na kromatični harmoniki. Tekmovalci bodo tekmovali v lažjih in težjih skupinah na diatonični in kromatični harmoniki, nadalje bodo tekmovali ansambli, posebej pa bo tekmovala mladina. Popoldnasko izbirno tekmovalje se bo pričelo ob 9. uri zjutraj, in sicer v restauracijskem paviljonu Tone Huč, grajska klet, in v restauraciji Volga, T. Grošl, na velesejmu. Popoldnasko tekmovalje se bo pričelo ob 3. uri in bo pred celotno komisijo samo v restauraciji Volga. Ker je prijavljen večje število tekmovalcev, bo tekmovalje prav zanimivo.

176.95, Stockholm 109.9250, Oslo 107.15, København 95.1750, Piaga 15.24, Varšava 84.10, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Beograd. Amsterdam 2380.66 — 2393.26, Berlin 1762.53 — 1776.40, Bruselj 741.70 — 746.76, London 212.16 — 214.22, Milan 230.69 — 233.78, New York 4367.26 — 4403.57, New York kabel 4389.26 — 4425.57, Pariz 118.77 — 120.21, Praga 151.88 — 152.49.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 480 — 482, 4% agrarne 60.50 — 61.50, 4% severne agrarne 60 — 61, 6% begluške 90 — 91.50, 6% dalm. agrarne 89 — 90.50, 7% stabiliz. 97.50 den., 7% invest. 99 — 99.50, 7% Seligman 99 den., 7% Blair 91 — 92.50, 8% Blair 97 den.; delnice: Narodna banka 7250 den., PAB 228 den., Osijska ljevaonica 180 den., Dubrovačka 350 den., Oceania 760 bl., Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda 475 — 476.50 (475 — 478), 4% agrarne 62 — 62.50 (62.25), 4% severne agrarne 60.50 — 61 (60.50), 6% begluške 90 — 90.25 (90 — 90.75), 6% dalm. agrarne — (90), 7% invest. 99 den., 7% Blair 91.50 — 91.75, 8% Blair — (96.50), Narodna banka 7350 bl., PAB — (229).

Blagovna tržišča

ZIRO

+ Chicago, 8. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 60.875, za dec. 62.25; koroza: za sept. 50.75, za maj 51.

+ Winnipeg, 8. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 58.50, za dec. 58.75.

BOMBAY

+ Liverpool, 7. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za sept. 4.50 (prejšnji dan 4.53), za dec. 4.58 (4.61), za maj 4.67 (4.69).

+ New York, 7. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za sept. 8.03 (7.95), za dec 8.11 (8.03).

ŠOLSKE KLOT HALJICE

v vseh velikostih, dekliske plašče za jesen, irhaste hlačke in suknjiče, za dečke, fantovsko perilo in razne otroške pletenine itd. nudil po izredno ugodnih cenah

F. I. GORIČAR — Ljubljana, SV. PETRA CESTA 29.

MAGNEZIJA SAN PELEGRINO

Peneča se **MAGNEZIJA S. PELEGRINO** je priporočljiv preparat za otroke, ker prepreči bljuvanje, ki ga povzroči preobtežen želodec ali vrtoglavice. — Zadoštuje vsebinske kavnne žilčke, da se dete iztrebi.

Zahtevajte znamko **S. PELEGRINO** preko katere je podpis tvrdke Prodel.

Prodaja se v lekarnah v škatlicah vsebujočih eno dozo, z ali brez vonja po jamežu.

Prodajna cena din 6.—

R. S. br. 27283-25/X 1935 I.

Mali oglasi

Službo dobi

Trgovskega

pomočnika

mlajšo moč, ki ima še malo podlage za železniško stroko, sprejem takoj. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Spreten« železninar 222e. 21357-1

Sortirke papirja

perfektne, isčeno. Pismene ponudbe s prepisi dokumentov pod št. »Zagreb«, n. Publicitas, — Zagreb, Ilica 9. 21358-1

Dve pretilji

iščem za takoj na ročni stroj. Stanovanje in hrana v hiši. Marko Krovinič, Lučič 45 kod Groblja, Primorska c., Karlovac. 21355-1

Manufakturnist

vojašine prost, z znanjem nemškega jezika, s finim priključnim nastopom, s prva referencami in ne čez 26 let star, dobi takoj mesto ali pozneje v manufakturni in modni trgovini. Ponudbe poslati na področje Jutra v Celju pod št. »Spreten« prodajalca. MP-1 21256-34

Sadje

Grozdje za prešanje za mošt in žganjkuho. — Provoznika kvaliteta iz metliškega okraja v manjših in večjih količinah, — po ugodni ceni prodajam. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod št. »Grozje«. 21256-34

Lokali

Vogalni lokal primeren za manufakturno, galanterijo, drogerijo in podobno, v novi hiši na prometnem kraju, takoj oddam. — Poizve se pri Mauriču, Bežigrad 1. 41352-19

Stanovanje

odda

Moderno stanovanje 4 velikih sob in priključni, 1. nadstropje, v sredini Ljubljane, odda Društvo hišnih posestnikov, Salendrova 6. 21109-21

Soba odda

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom, oddam boljši stalni osebi za takoj. Streliška 22 prtlj. desno. 21301-23

Dijastke sobe

Eno, dve dijakinji sprejemam. Velika solnčna soba, stalno topla kopalnica, dobra hrana, nemška konverzacija, klavir in velik vrt na razpolago. Verstovškova ul. 27, Mirje. — Tramvajska postaja: Langusova ulica (tobačna tovarna). 20473-22

Zivali

Pes

siv, z zeleno ovratnico, št. 476 se je izgubil. Proti veliki nagradi se naj vrne. Gledališka 4, III. nadst. Ing. P-27

Izgubljeno

Pes

siv, z zeleno ovratnico, št. 476 se je izgubil. Proti veliki nagradi se naj vrne. Gledališka 4, III. nadst. Ing. P-28

Dopisi

Dvignite v oglašnem oddelku dosepele ponudbe.

Avto 1938, Avgust 46, Angličina, Alkiziter 2552, Agilen. Brez rizika, »Brez sodelovanja«. Bolja 66, Blagajni 9999, Dohod. de-lavec, Dohod. strojnik, Dve osebi, Dobra služba, Drevničar, Dohod. strojnik, Dobra mirna stranka, Dopsne instrukcije, Dohod. predavatelj in pedagog, Diskretno, Garaža, Gostilna Ljubljana, Gotovine osem-deset, Garantirano razveseljevo, Harmonija 513, Jamstvo 2000, Jesen, Ideal 15, polno lečje, Idealna so-proga, Kupim hišo, Klet, Korotki Slovenec, Krojaška delavnica, Kavcija, Kuharica, Lepa prilika, promet 30.000 din, Lepo življenje, Lep rokopis, Lokomobila, Lepo bodočnost, Logatec, oženjenega, brez otrok, in zanesljivega, ki se razume v vodstvu manjšega gospodarstva, iščem za takojšen nastop. Pismene ponudbe pod 50848 na Publi-citas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Oskrbnika

oženjenega, brez otrok,

in zanesljivega, ki se razume v vodstvu manjšega gospodarstva, iščem za takojšen nastop. Pismene ponudbe pod 50848 na Publi-citas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrova

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

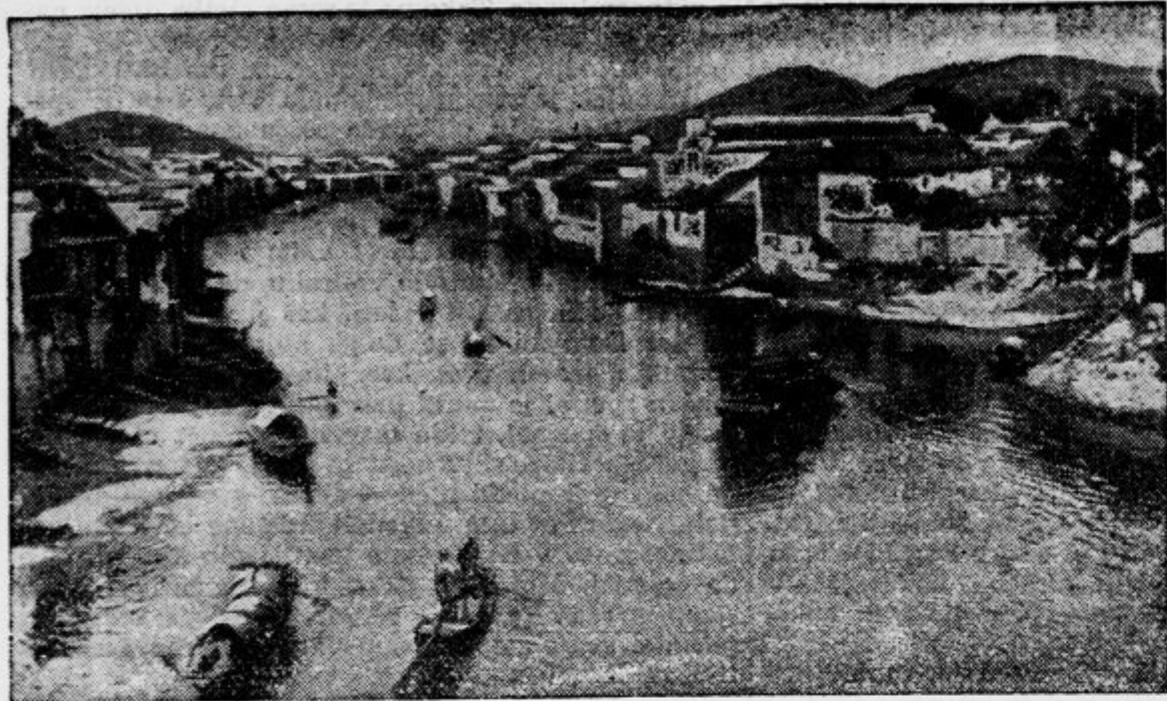
mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

mali oglasniki

Pogled na Hankov

glavni stan Čangkajske armade, proti kateremu s težavo in čestitimi porazi napreduje japonske čete

Mož, ki je napravil 50.000 obrazov
Z lepoto — drugih je zaslužil težke milijone

Kakor so poročali te dni, je umrl v Hollywoodu »kralj šminkarjev«, Max Factor. Star je bil 68 let in je svojim štirinajst sinovom zapustil palačo, nekoliko sto tisoč dolarjev, zelo dragocene pogodbe s filmskimi družbami in vse svoje tajne recepte za šminkanje. O Factorju so pravili, da odločuje o obrazu moderne ženske in da je v Hollywoodu izobiljeval 50.000 teh obrazov. Pred 34 leti je prišel iz Rusije.

Rodil se je v Lodzu in je postal v Petrogradu še v mladih letih glavni šminkar cesarskega gledališča. V Ameriki si je za

svetovne razstave v San Louisu uredil prvi lepotilni salon na svetu in utemeljil s tem novo industrijo lepote. Že pred vojno je prišel v Hollywood in od konca vojne sem menda ni bilo obraza filmske zvezde, ki bi ga ne bil on »predelal«. Ustnice Joan Crawfordove, prička Grete Garbo, obryi Marlene Dietrichove spadajo med njegove mojstrovine. Njegova družba je imela in ima še vedno zastopnike po vsem svetu, v njegovi tovarni za lepota šteje nekoliko sto tisoč imen. Se pred nekoliko meseci je bil Factor na potovanju po Evropi.

Očetovstvo in vreme

Zimske prigode mlade Pražanke Gizele — Meteorologija kot sodni izvedenec

16-letna Gizela iz Prage se je v marcu preteklega leta udeležila nekega izleta, ki se mu je bil priključil tudi tedaj 17-letni taktar in poznejši atlet Oton. Gizela in Oton sta ugalala drug drugemu, ločila sta se od drugih in sta sama zase uživala mlado srečo. Tri četrti leta pozneje je prišel na svet majhen Otonček. Veliki Oton se ni hotel priznati za očeta in tako je prišlo do pravde.

Obtoženec se je energično branil in je trdil, da je bilo kritičnega dne, ko naj bi se bilo vse skupaj zgodilo, ozemlje, kamor so šli na izlet, vse zasneženo. Gizela pa je navajala, da je vladalo pravo spomladansko vreme. Kaj naj bi storilo sodišče drugega, nego da se je obrnilo na meteorološki zavod, po katerega zapisih je bilo tisto ozemlje

tistega dne res zasneženo. Tožbo so nato zavrnili.

Potem pa se je moralo seveda tudi priznati sodišče baviti z Otonovim očetovstvom. Tu je toženi Oton navedel, da je bil navedenega dne od mnoge hoje po zasneženem gozdu tudi izčrpan in truden. Potem pa je Gizela nastopila s pričjo, ki je povedala, da je videla tožiteljico in toženca v gozdu v prijetni skupnosti. »In premrzlo tudi ni moglo biti,« je menil sodnik, priznal upravičenost priziva in velikega Otona uradno proglasil za očeta malega Otona.

Postani in ostani član
Vodnikove družbe!

Starodavna kultura v Južni Afriki

Prvi kulturonosci so bili v Južni Afriki po vsej priliki Feničani

V Rodeziji je južnoafriški geolog Dixey našel na senzacionalne najdbe. Uspelo mu je odkriti okamenela ostanke živali, ki so živele pred 200 milijoni let in ki znanost zanje doslej ni vedela. Zadel je tudi na obsežno grobišče, k. bo znanost še zelo obogatila. Slabe vremenske prilike otežujejo ta čas izkopavanje, čim se pa vrne boljše vreme se bo nadaljevalo v največjem obsegu.

To afriško ozemlje se odlikuje posebno po tem, da je tu najti sledove najstarejše afriške kulture. Že običaj, da se pri Kafrih pokojnikov brat poroči z njegovo vdovo in da pokopava to ljudstvo svoje mrtvece na pobočjih gričev, kakor so delali stari Feničani kaže, da so pradedni prebivalci Rodezije

Dežela kolesarjev

Iz pravkar objavljene statistike francoskega osrednjega davčnega urada je razvidno, da je v tej deželi ta čas okrog 9 milijonov kolesarjev. Največ jih je v severnih predelih države. Lansko leto je veselje Francozov do kolesarjenja z indirektnimi davki prispevalo v državno blagajno vsega spoštovanja vredno vsoto 100 milijonov frankov.

Dr. Schacht se bo ločil

Londonski listi poročajo iz Berlina, da je vložil predsednik nemške državne banke ločitveno tožbo. S svojo ženo Luizo je živel 35 let in šteje danes 61 let. V tem zakonu sta se mu rodila sin in hči. Ga. Schachtova je bila hči visokega policijskega uradnika.

Lovski čas se je otvoril

Tisoči in tisoči lovcev, ki so z nestrpnostjo pričakovali tega trenutka, so se razdelili po širnih loviščih in sejejo pod mladinam septembrskim soncem smrt med divjačino, ki se je letos izredno razmnožila

Lev v cerkvi

V holandskem mestu Sittardu sta v nekem cirkusu med snajženjem kletke dva leva. Eden izmed njih se je pognal z močnimi skoki preko trga v prenapolnjeno cerkev sv. Mihaela, kjer so baš brali mašo. Lev je odrinil z glavo množico in legel konč. no pred oltarjem na tla. Med ljudmi je nastala nepopisna panika, vse je sililo proti izhodu. Orglar je nehal igrati in pevec so umolknil. Ljudje so skakali na klopi in mnogi so se skušali skriti v spovednice. Tudi duhovnik, ki je bral mašo je pobegnil v zakristijo. Več žensk se je onesvestilo in ljudje, ki stanujejo v bližnjih hišah, so zapirali okna in strahu pred zverino vrata in okna. Po prazni cesti je pritekla policija, ki je hotela leva ustreliti, toda cirkusnemu osebu je uspelo, da ga je ušlo brez tega. Tudi drugega leva so ujeli v bližini cirkusa. Škoda nista zverini napravili nobene.

»Dvorana narodov«
v Cardiffu

23. novembra bodo v Cardiffu posvetili hišo, ki so jo njeni zgraditelji imenovali »dvorana narodov« in ki naj bi rabila mirovni propagandi ter sporazumu med narodi. Za svečano posvetitev iščejo sedaj mater, ki so v vojni doživeli svojo tragično usodo. Naprosili so štiri in dva »narodov« izmed tistih, ki so zastopani v Društvu narodov, naj izberejo takšno mater in jih pošljejo k ceremoniji. Na Angliškem jih išče Britska legija. Tu je n. dr. mater, ki je v vojni izgubila vseh pet sinov, druga objokuje tri sinove, četrti pa se ji je vrnil kot pohabljenec domov.

Prijatelj Stawiskega umrl
v bedi

V Santiagu v Čileju je umrl te dni eden izmed nekdanjih pajdašev zloglasnega veleposlarnika Stawiskega, Henri Poulnier. Tedaj, ko je nastala afera Stawiskega, mu je uspelo pobegniti iz Francije. Ob koncu življenja je zašel v bedo. Živel je pod tujim imenom in umrl v čilski prestolnici v blaznici.

Dva akterja iz pogajanj
s sudetskimi Nemci

Sir Neville Henderson, angleški veleposlanik v Berlinu

Dr. K. H. Frank, Henleinov namestnik

ANEKDOTA

Balzac je imel lepo cizelirano palico s srebrnim ročajem. Ta palica je tu pa tam v skladu s pisateljevimi finančnim položajem romala v zastavljalnico.

Nekoč, ko je bila ta palica spet v njegovih rokah, je odšel Balzac v gledališče. »Dvajset petic, gospod!« je dejala garderobierka in mu vzela palico. Balzac ji je ogorčeno iztrgal palico in zavpil: »Kaj? Dvajset petic? Ali ste zmoreli. Drugače sem dobival vedno šest frankov!«

VSAK DAN ENA

Prvo perilo

(»everybods Weekly«)

Iz Julijske krajine
Nabiranje prispevkov
za sprejem Mussolinija

O pripravah za Mussolinijev obisk v Julijski krajini smo že ponovno poročali. Ne le v Trstu, Gorici, Postojni, nego tudi po vseh kraških trgih in vaseh je opaziti, kako si fašistične politične in strokovne organizacije prizadevajo, da bi v čim večji meri prispevale k posebnemu sijaju svečanosti, ki se pripravljajo za 18. in 19. september. Vprav strokovne organizacije, v katerih so prisilno organizirani vsi produktivni sloji ljudstva, nameravajo z lastnimi sredstvi prirediti v okviru tega obiska svoje posebne nastope. Ker jim primanjkuje sredstev, so pričele nekatere od njih zbirati prispevke pri svojih članih.

O teh nabiralskih akcijah pričra posebno javna okrožnica, ki jo je izdala pred mesecem dni tržaška pokrajinska zveza poljedelcev pod št. 3669/36. V njej opozarja na veliko navdušenje, ki ga je med fašističnimi kmetovalci izzvala napoved Mussolinijevega obiska in izražala prepričanje, da »hočejo vsi tržaški kmetje, ki se menda zavejajo, da dolgujejo genialnemu delu duceja prav vse, ob tej priliki dati duška svojim čustvom«. Zveza je pripravila za ta obisk tudi svoj program, za katerega izvedbo pa so ji potrebna zadostna sredstva. »Zato bo zveza,« pravi okrožnica dobesedno, »dodelila vsem davkarjem po enega svojih funkcionarjev, da bi dala davkoplačevalcem priliko, da pri plačilu davkov spontano prispevajo tudi za njo, kolikor bodo smatrali za oportuno. Funkcionarji jim bodo sami nasvetovali, kolik znesek naj bi vsakdo prispeval, a to zgolj zato, da si bo dotičnik na jasnem, koliko bi moral prav za prav dati. Zveza pa si pridržuje pravico sporočiti višjim hierarhijam imena vseh onih, ki so se s svojimi prispevki najbolj odlikovali, a tudi onih, ki so prispevali premalo ali ničesar.« Okrožnico je podpisal predsednik zveze Paolo Marozzi.

Drobne novice

Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. je bil tudi v Trstu in na Reki svečano praznovan. Vidovdanska tragika tega dne je dala rojstnemu dnevu mladega vladarja posebni sijaj, ki je svojstven za tradicije jugoslovenskega naroda. V krasni pravoslavni cerkvi sv. Spiridiona ob tržaškem kanalu je bila v torek dopoldne svečana služba božja. Božji hram je bil poln pravoslavnih vernikov, zatopljenih v cerkvena opravila tržaškega prote, katerim je dal odlični pevski zbor pod vodstvom pevovalce Milanovića nad vse svečan izraz. V prostorih generalnega konzulata na Beneškem trgu je novi generalni konzul dr. Radovan Petrović v popoldanskih urah priredil sijajen sprejem. Ob tej priliki mu je bilo izraženih nebroj čestitk za blagor mladega vladarja in veliko bodročnost Jugoslavije. Tudi na Reki je bila v torek dopoldne v pravoslavni cerkvi svečana služba božja. Generalni konzul dr. Vladislav Kojić pa je na generalnem konzulatu na trgu Scarpa priredil slovesen sprejem.

Nov grob. V Dobravljah pri Sv. Križu je preteklo sredo umrl g. Lojze Hrobat. Podlegel je dolgi, zavratni bolezni. Zapustil je ženo in mladoletno hčerko Milico. Pokojnik je bil svak znanega živnozdravnika dr. Hijeronima Hrobata. Preostali naše sožalje!

V samostanu na Sv. Gori pri Gorici so dobili novega opata. Dosedanji opat Viljem Endrizki, ki je devet let vodil samostan, se bo te dni umaknil s svojega mesta in ga prepustil nekdanjemu gvardijanu kostanjeviškega samostana patru Jožetu Gašperčiču, ki je bil pred leti premeščen v Trident na Južnem Tirolskem. Pater Gašperčič bo v najkrajšem času prevzel vodstvo samostana.

Na Banjski planoti so preteklo nedeljo v bližini Levpe tržaški jamarji odkrili veliko prepadno jamo. Po pripravah, ki so trajale že več tednov, so se sredi neke kraške doline spustili v jamo in priplezali v globino 285 metrov. Stene jame, ki se na dnu nekoliko razširi, so gladke in skoraj navpične. Banjska jama je med 3500 jamami, kar so jih doslej odkrili v Julijski krajini, pač najgloblja. Po globini zaostaja za njo celo jama pri Lipici nad Trstom, ki sega nekaj nad 200 m v globino. Kakor zatrujejo, je okrog Levpe še več takih jam, čeprav menda niso tako globoke.

V Gorici nameravajo v ulici Montecucco zgraditi novo šolsko poslopje. Mestna občina bo v ta namen najela posojilo 450.000 lir.

Vojašnica sv. Marka bo, kakor poroča nedeljski »Gazzettino«, povečana. Goriška mestna občina, ki je dolžna staviti erarju na razpolago zemljišča in poslopja za vojašnice, namerava v to svrhu nakupiti še večje zemljišče v neposredni sosesčini vojašnice. Goriški mestni svet je na svoji zadnji seji ta nakup že odobril.

Nesreča. V Cezsoči se je pripetila preteklo soboto huda nesreča 50letnemu Franju Gračiču. Neki tovorni avto ga je z blatnikom zadel in ga z vso silo treščil v zid ob cesti. Gračič si je prebil lobanjo in je dobil še druge smrtno nevarne notranje poškodbe, tako da so ga morali z vso naglico prepeljati v goriško bolnišnico.

Velik požar. V Trstu je v noči od ponedeljka na torek nastal velik požar, ki je domala uničil skladišče livarne in mehaniških delavnic tvrdke Trevisini & Co. Skladišče je bilo polno lesenih modelov in kalupov ter raznega orodja. Požar, ki je nastal iz doslej še nedoglednih razlogov, je trajal vso noč in gasilci so sosednje poslopje, v katerem je bila velika mizarska delavnica tvrdke De Toni, spričlo močnega vetra le s težavo obvarovali ognja. Škoda, ki jo je požar napravil Trevisiniju, še ni ocenjena, a sega gotovo daleč preko sto tisoč lir.

Naše gledališče

OPERA

Petek, 9. septembra: zaprto.
Sobota, 10. septembra: Boris Godunov. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 11. septembra: Grofica Marica. Izven. Znižane cene.
Boris Godunov. V soboto se bo pela velika in močna opera »Boris Godunov« ruskega skladatelja Modesta Musorgskega. Delo, ki je pri prvi uprizoritvi ob koncu minile sezone doseglo popoln umetniški uspeh, sta postavila na oder dirigent dr. Švara in režiser R. Primožič, ki je kreiral tudi naslovno vlogo. V ostalih vlogah nastopajo: g. Kogejeva, Ribčeva, Poličeva in

Spanova. Kot carjevič Fjodor debutira pri tej predstavi g. Ivančičeva, ki se je pri poslednjih produkcijah operne šole posebno odlikovala. V moških partijah nastopajo poleg g. Primožiča še g. Franel, Bettio, Maric, Zupan. Nov je kot menih g. Zarko Sanein.

Grofica Marica. V nedeljo se ponovi kot predstava po znanih cenah priljubljena opereta »Grofica Marica« z go Poličevo v naslovni vlogi. Na novo nastopita g. Barčičeva, katere je pri svojem debutu v »Gešit« posebno ugalala, kot kontesa Liza in g. Zarko Sanein kot grof Tasilo.

Letošnja predsezona se je začela z reperto opere »Glocondac. Pri predstavi je bilo tudi mnogo občinstva, ki pozna vzporedne najrazličnejše odzive širom sveta in vsi so bili mnenja, da bi delala celotna izvedba opere »Glocondac« čast drugim velikim gledališčem, ki delujejo v mnogo bolj ugodnih in boljših finančnih razmerah kakor pa naše gledališče. Sploh se zunanji gosti vedno jako laskavo izražajo o naših predstavah, bodisi v drami ali operi. To je dober začetek in časten za stopnjo našega Narodnega gledališča. Dolžnost ljubljancev pa je, da pristopijo kot stalni abonenti v krog rednih gledaliških posetnikov. Le na ta način bo obstoj in napredek našega gledališča zaočlovljen tudi v bodoče. Opozorjamo na razpis abonmaja ki se sprejema v veži dramskega gledališča dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Lanskim abonentom so njihovi sedeži na razpolago do vseh večerov 10. t. m. popoldne. Od te ure dalje se nikomur ničesar več ne rezervira. Abonma se plačuje v desetih zaporednih mesečnih obrokih.

Prebivalce v naših mestih ob železniški progi opozarjamo na razpis gledališkega abonmaja. Jako primerna za nje sta stalna abonmaja Sreda in Četrtek, ko ima abonent samo na ta dan svojo tedensko predstavo. Ugodne železniške zveze, pa tudi avtobusne, omogočajo redno posejanje predstav. Kar stane železnica ali avtobus, za toliko so skoro gotovo znižane cene abonma predstav.

Vestnik ZKD

Jubilejne svečanosti
po naših društvi

Osrednji odbor ZKD je že pred meseci razposlal na vsa društva okrožnico s pozivom, da se vse naše edine pripravijo na svečane proslave za 20-letnico Jugoslavije in našega zedinjenja. Društveni odbori so nam po večini že javili, kaj so storili v tem pogledu. V Ljubljani je bil izbran meddruštveni odbor iz društev, včlanjenih v ZKD, ki je objavil že pred tedni v »Jutru« poziv na člane in razložil, kako bodo potekle svečanosti, na katerih bodo sodelovale vse naše ljubljanske edine.

Slično kakor v Ljubljani, so razpravljali že tudi v mnogih krajih na podeželju, zlasti v območju Okrožnih odborov ZKD. Razveseljiva poročila javljajo, da so enodušno pozdravili skupne nastope, ki bodo prav s tem podčrtali pomembnost proslav ob 20 letnici osvobojenja. Vse prireditve v tem okviru morajo biti mogoče poučevalne nacionalnega in državljanskega hotenja. Treba jih bo pripraviti do potankosti ter porazdeliti delo na vsa sodelujoča društva. Ni potrebno, da so prireditve tudi na zunaj bleščeče, saj v vsakem kraju ni mogoče izvesti proslav in prireditev po enotnem načrtu. Prilagodite se krajevnim prilikam. Eno pa je treba: odločno poudariti našo državljansko zavest, naš narodni ponos in našo jugoslovensko misel.

Društva naj izčrpajo vse možnosti, s katerimi lahko sodelujejo. Program naj bo izpolnjen, umetniško visoko vreden in izdekan po smotnem načrtu. Vse prireditve naj bodo povezane v harmonično celoto. Kakor je že javljeno, bodo letošnje proslave društev ZKD otvorene na rojstni dan našega mladega kraja. Nado bodo spominski dnevi porazdeljeni na vse mesece letošnjega leta. V oktobru je žalni dan posvečen Viteškemu kralju in tvorcu Jugoslavije. V novembru se bomo spomnili žrtnih dni, ki jih je preživel naš narod v tujem robstvu in naših naporov za osvobojenje.

1. decembra letošnjega leta naj bo višek proslav, saj bo to jubilejni praznik zedinjenja.

Društva, ki še niso začela priprav, imajo še dovolj časa, da ukrenejo vse potrebno. Odbor ZKD v Ljubljani ima na razpolago primeren program. Upoštevati je treba pri pevskih, glasbenih in dramatičnih točkah izrazit jugoslovenski program. Mnogo društev iz najrazličnejših krajev našega območja je ukrenilo že vse potrebno in je tudi osrednji odbor ZKD obveščen o njihovih sklepih. Naprošamo tudi ostala društva, da nam javijo, kake korake so podvzela, da bodo vse prireditve v zgoraj navedenem okvirju čim boljše in svečaneje.

J. G.

RADIO

Sobota 10. septembra

Ljubljana 12: Pester spored. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 13.40: Delopust igra Radijski orkester. — 13.40: Pogovor z urednikom revije »Literatura Mondo«. — 19: Napovedi, poročila. — 20: Leti (general v p. Danilo Kalafatović). — 19.30: Nac. ura: Proboj solunske fronte pred 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Velesejmski pisan večer (izvajajo člani rad. igr. družine). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel konec tedna igra Radijski orkester. —

Beograd 17.25: Narodni napavi, klavir in plošče. — 20: Orkestralni in pevski koncert. 22.15: Plošče. — Zagreb 17.30: Orkester. — 20: Pester glasbeni spored. — 22.20: Ples. — Praga 19.50: Radijski film. — 21.10: Koncert solistov in orkestra. — 22.30: Plesni komadi s plošč. — Varšava 21.10: Poljska pesem-poljski ples. — 22: Lahka glasba. — Sofija 17: Komorna, lahka in plesna muzika. — 20: Pesmi in klavirske skladbe. — 20.45: Lahka in plesna muzika s plošč. — Dunaj 10.30: Orkester. — 18.30: Koncert za delopust. — 20: Zlatavni spored. — 22.30: Kakor Berlin. — 24: Nočni koncert in ples. Berlin 19.15: Plošče. — 20: Lepe melodije. — 21.30: Plošče. — München 19: Mali orkester. 20: Orkestralni in pevski koncert. — 22.20: Sobotni ples. — 24: Lahka glasba. — Stuttgart 20: Vesela muzika. — 22.30: Kakor München. — 24: Nočni koncert.